

IN-SERVICE TRAINING PROGRAMME FOR FRONT-LINE YOUTH WORKERS

Handbook for Learners

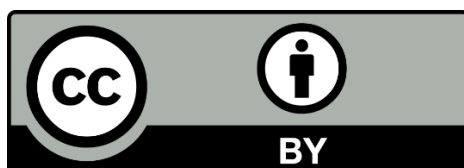
HYPER

How Young People are Engaged by Radicals

CONTENT

Εισαγωγή	3
ΜΕΡΟΣ 1 – ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ	4
Έναρξη του εκπαιδευτικού προγράμματος.....	4
Είναι οι ριζοσπαστικές ιδέες καλές ή κακές; Πότε ο ριζοσπαστισμός θεωρείται επικίνδυνος και πότε όχι; 5	5
Τι είναι η ριζοσπαστικοποίηση; Γιατί χρησιμοποιούμε τον όρο «ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί στη βία»;	6
Η ευθύνη των εκπαιδευτικών πρώτης γραμμής στον τομέα της ριζοσπαστικοποίησης των νέων	7
Ποια είναι τα προειδοποιητικά σημάδια ριζοσπαστικοποίησης;	8
Ποιοι νέοι διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο ριζοσπαστικοποίησης;.....	9
Πώς πρέπει να μιλήσουμε με τους εφήβους για τον εξτρεμισμό;	10
Τέσσερις τύποι εξτρεμισμού	11
Δεξιός Εξτρεμισμός.....	13
Αριστερός Εξτρεμισμός.....	13
Μονοθεματικός Εξτρεμισμός	Error! Bookmark not defined.
Πολιτικό-θρησκευτικός Εξτρεμισμός	14
Πώς μπορούν οι γονείς να προστατεύσουν ένα νεαρό έφηβο από διαδικτυακές απειλές;.....	15
Τι πρέπει να κάνω εάν πιστεύω ότι ο μαθητής μου έχει ριζοσπαστικοποιηθεί;	16
Πώς μπορούν οι γονείς να προστατεύσουν τους εφήβους από εξτρεμιστικές επιρροές στο διαδίκτυο; ...	17
Ποιοι έφηβοι είναι ευάλωτοι σε ριζοσπαστικοποίηση;	18
Μελετήστε τις πρώτες δύο ασκήσεις προσομοίωσης του έργου HYPER	19
Μελετήστε την επόμενη άσκηση προσομοίωσης του έργου HYPER.....	20
Μελετήστε τα δύο εκπαιδευτικά προγράμματα του έργου HYPER για ομότιμους και για γονείς, εθελοντές νέων και κηδεμόνες.....	26
Συνολική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος;	26
ΜΕΡΟΣ 2 – ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΜΑΘΗΣΗ	28

Εξερευνήστε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για ομότιμους του έργου HYPER 30

Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Εισαγωγή

Αυτό το εγχειρίδιο προορίζεται για τους συμμετέχοντες του εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο "Πρόγραμμα ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης Λειτουργών Νεολαίας που εργάζονται στην πρώτη γραμμή"

Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στηρίζει τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη όλων όσων εργάζονται άμεσα με τους νέους, ειδικότερα με εφήβους. Επιπλέον, όλοι οι εργαζόμενοι που παρέχουν συμβουλευτική σε γονείς εφήβων μπορούν να αποκτήσουν εξαιρετικές γνώσεις και δεξιότητες μέσα από αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει 20 ώρες μάθησης σε τάξη και 20 ώρες αυτοδίδακτης μάθησης.

Αφού ολοκληρώσετε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, θα είστε σε θέση να:

- Έχετε πιο ενεργό ρόλο στην πρόληψη της επικίνδυνης ριζοσπαστικοποίησης των νέων.
- Εξηγήσετε βασικούς όρους όπως η ριζοσπαστικοποίηση, ο ριζοσπαστισμός, ο εξτρεμισμός ή η τρομοκρατία.
- Παρέχετε καλύτερη προστασία στους νέους από επικίνδυνες διαδικτυακές ριζοσπαστικές απειλές.
- Χρησιμοποιήσετε τους 12 οπτικοακουστικούς εκπαιδευτικούς πόρους που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου HYPER για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης των νέων.
- Εξηγήσετε γιατί χρησιμοποιούμε τον ειδικό όρο «ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί στη βία».
- Συζητήσετε με τους νέους για ριζοσπαστικοποίηση με τον σωστό τρόπο.
- Εξηγήσετε γιατί το διαδίκτυο είναι αγαπημένο εργαλείο για τους ριζοσπάστες.
- Ονομάσετε και να περιγράψετε εν συντομία τέσσερις τύπους εξτρεμισμού.
- Αναγνωρίσετε τα προειδοποιητικά σημάδια της συνεχιζόμενης ριζοσπαστικοποίησης σε ένα νεαρό άτομο και να ανταποκριθείτε κατάλληλα.
- Γίνετε καλύτερος λειτουργός νεολαίας πρώτης γραμμής.

ΜΕΡΟΣ 1 – ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1 ↓ Έναρξη του εκπαιδευτικού προγράμματος

Σε αυτή τη δραστηριότητα θα πρέπει να επιλέξετε τους τρεις μαθησιακούς στόχους που θεωρείτε πιο ελκυστικούς ή πιο σημαντικούς. Θα πάρετε τρεις μικρούς χρωματιστούς κύκλους χαρτιού που πρέπει να χρησιμοποιήσετε για να σημειώσετε τους στόχους που έχετε επιλέξει.

Μπορείτε να επιλέξετε από τους ακόλουθους στόχους.

Αφού ολοκληρώσετε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, θα μπορείτε να:

- Συμβάλετε με πιο ενεργό ρόλο στην πρόληψη της επικίνδυνης ριζοσπαστικοποίησης των νέων.
- Εξηγήσετε βασικούς όρους όπως η ριζοσπαστικοποίηση, ο ριζοσπαστισμός, ο εξτρεμισμός ή η τρομοκρατία.
- Παρέχετε καλύτερη προστασία στους νέους από επικίνδυνες διαδικτυακές ριζοσπαστικές απειλές.
- Χρησιμοποιήσετε τους 12 οπτικοακουστικούς εκπαιδευτικούς πόρους που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου HYPER για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης των νέων.
- Εξηγήσετε γιατί χρησιμοποιούμε τον ειδικό όρο «ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί στη βία».
- Μιλάτε στους νέους για τη ριζοσπαστικοποίηση με τον σωστό τρόπο.
- Εξηγήσετε γιατί το διαδίκτυο είναι αγαπημένο εργαλείο για τους ριζοσπάστες.
- Ονομάσετε και περιγράψετε εν συντομία τέσσερις τύπους εξτρεμισμού.
- Αναγνωρίσετε τα προειδοποιητικά σημάδια της συνεχιζόμενης ριζοσπαστικοποίησης σε ένα νεαρό άτομο και να ανταποκριθείτε κατάλληλα.
- Γίνετε καλύτερος λειτουργός νεολαίας πρώτης γραμμής.

Παρακαλώ απαντήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποιο είναι το όνομά σας, και γιατί κάνατε εγγραφή σε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα;
- Ποιους στόχους έχετε επιλέξει και γιατί;
- Θα μπορούσατε να δώσετε κάποιες ενδιαφέρον πληροφορίες για εσάς, όπως για παράδειγμα χόμπι, αγαπημένες δραστηριότητες ή κάτι άλλο;

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 1 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2 ↓

Είναι οι ριζοσπαστικές ιδέες καλές ή κακές; Πότε ο ριζοσπαστισμός θεωρείται επικίνδυνος και πότε δεν θεωρείται επικίνδυνος;

Οι ριζοσπαστικές ιδέες και κινήματα υπήρξαν μέρος της ζωής μας στο παρελθόν και αποτελούν μέρος της ζωής μας και σήμερα. Μπορείτε να παρακολουθήσετε μερικά από τα παρακάτω βίντεο που είναι σχετικά με τα ριζοσπαστικά κινήματα και τις τρομοκρατικές ομάδες. Παρακαλώ σημειώστε ποιοι άνθρωποι από τα βίντεο χρησιμοποιούν την βία ως μέσο προώθησης των ιδεών τους και ποιοι όχι.

Βίντεο: Gandhi - Human Rights Activist | Mini Bio | Biography

<https://www.youtube.com/watch?v=ept8hwPQQNg>

Βίντεο: Greta Thunberg's emotional speech to EU leaders

<https://www.youtube.com/watch?v=FWsM9-zrKo>

Βίντεο: Violence returns to Paris marking a year since yellow vest protests began

<https://www.youtube.com/watch?v=nJBLiWdYcNM>

New amateur footage of Charlie Hebdo terrorist attack

<https://www.youtube.com/watch?v=oODuTiw1tYE>

Βίντεο: CCTV images show Sri Lanka's terrorist attack suspected suicide bomber

<https://www.youtube.com/watch?v=7xCYZEFF4ck>

Στην επόμενη δραστηριότητα καλείστε να βρείτε συνώνυμα της λέξης «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟ».

Οι άνθρωποι έχουν διαφορετικές απόψεις και πεποιθήσεις. Είναι επομένως φυσικό να μιλούν για αυτές. Προσπαθούν να πείσουν άλλους ανθρώπους για τις απόψεις τους και μερικές φορές να προωθήσουν αλλαγές στην οικογένεια, την κοινότητα ή την κοινωνία τους. Εάν ορισμένες απόψεις είναι πολύ απομακρυσμένες από τις απόψεις της πλειοψηφίας, τις ονομάζουμε ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΕΣ. Σύμφωνα με ένα λεξικό, το επίθετο ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟ σημαίνει να απέχεις πολύ από τις απόψεις της κοινής γνώμης.

Ο ριζοσπαστικός τρόπος σκέψης δεν είναι από μόνος του έγκλημα, και οι νέοι συνήθως συμμαρμίζονται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό ριζοσπαστικές αλλαγές στην κοινωνία. Ο

ριζοσπαστικός τρόπος σκέψης γίνεται επικίνδυνος όταν οδηγεί ένα άτομο στο να εμπλακεί σε βίαιες ή παράνομες δραστηριότητες για να πετύχει τους πολιτικούς, ιδεολογικούς ή θρησκευτικούς του σκοπούς.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 2 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3 ↓

Τι είναι η ριζοσπαστικοποίηση; Γιατί χρησιμοποιούμε τον όρο «ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί στη βία»;

Δύο ορισμοί για την ριζοσπαστικοποίηση:

- Η ριζοσπαστικοποίηση είναι η διαδικασία υιοθέτησης ακραίων απόψεων και πεποιθήσεων.
- Η ριζοσπαστικοποίηση είναι η διαδικασία κατά την οποία ένα άτομο ή μια ομάδα υιοθετεί όλο και πιο ακραία πολιτικά, κοινωνικά ή θρησκευτικά ιδανικά και φιλοδοξίες, που απορρίπτουν ή υπονομεύουν τη παρούσα κατάσταση ή άλλες σύγχρονες ιδέες της κοινωνίας. Ριζοσπαστικό είναι ένα άτομο που επιθυμεί να επιφέρει ριζικές πολιτικές, οικονομικές ή κοινωνικές αλλαγές από το μηδέν. Η ριζοσπαστικοποίηση μπορεί να είναι βίαιη ή μη βίαιη. Είναι σημαντικό να μην εξισώνουμε τον ριζοσπαστισμό με την τρομοκρατία. Όμως, η ριζοσπαστικοποίηση μπορεί να οδηγήσει στην τρομοκρατία.

Ο μη-κερδοσκοπικός οργανισμός CPRLV (Centre for the Prevention of Radicalisation Leading to Violence) του Καναδά χρησιμοποιεί τον όρο «η ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί στη βία» για να διαχωρίσει την βίαιη από τη μη βίαιη ριζοσπαστικοποίηση. Το ακόλουθο κείμενο βρίσκεται στην ιστοσελίδα του οργανισμού.

Η βίαιη και η μη βίαιη ριζοσπαστικοποίηση είναι το ίδιο;

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ βίαιης και μη βίαιης ριζοσπαστικοποίησης. Μερικές φορές τα άτομα που είναι προσκολλημένα στις δικές τους πεποιθήσεις μπορούν να υιοθετήσουν θέσεις που αν και ριζοσπαστικές, μπορεί να μην είναι απαραίτητα αντίθετες σε δημοκρατικούς κανόνες και αξίες. Αυτή η ριζοσπαστικοποίηση δεν θεωρείται βίαιη.

Επιπλέον, οι μη βίαιοι ριζοσπάστες μπορεί να διαδραματίσουν ένα εξαιρετικά θετικό ρόλο στις κοινότητές τους, καθώς και στο ευρύτερο πολιτικό συγκείμενο. Η μεγαλύτερη πρόοδος στις δημοκρατικές κοινωνίες ήταν το αποτέλεσμα κάποιας μορφής ριζοσπαστικοποίησης. Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, ο Γκάντι ή ακόμη και ο Νέλσον Μαντέλα θεωρούνταν όλοι ριζοσπάστες στην εποχή τους. Όταν αμφισβητούνται εγκαθιδρυμένοι τρόποι σκέψης και πράξης μέσω μιας ριζοσπαστικής κριτικής ορισμένων πτυχών του κοινωνικού συστήματος, μπορεί να συνεισφέρει σε μια θετική εξέλιξη της κοινωνίας.

Οι ριζοσπαστικές απόψεις γίνονται προβληματικές όταν νομιμοποιούν, ενθαρρύνουν ή επικυρώνουν τη βία ή εξτρεμιστικών συμπεριφορών βίας –συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας και των βίαιων πράξεων μίσους- προκειμένου να προωθήσουν μια συγκεκριμένη πεποίθηση, ιδεολογία ή άποψη στον κόσμο. Τα άτομα που υποβάλλονται σε μια διαδικασία βίαιης ριζοσπαστικοποίησης μπορούν να ενθαρρύνουν, να βοηθήσουν ή να διαπράξουν βία για

χάρη ενός συγκεκριμένου συστήματος πεποιθήσεων, επειδή είναι κατηγορηματικά πεπεισμένοι ότι το σύστημα των πεποιθήσεών τους είναι απόλυτο και αναμφισβήτητο.

Παρακαλώ διαβάστε το παραπάνω κείμενο και προσπαθήστε να απαντήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Γιατί χρησιμοποιείται ο ειδικός όρος «ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί στη βία»;
- Μήπως οι νέοι είναι πιο ριζοσπαστικοί από τους μεγαλύτερους;
- Μπορείς να ονομάσεις ορισμένες ριζοσπαστικές ομάδες που χρησιμοποιούν βία ή παράνομες δραστηριότητες στη χώρα μας;
- Υπάρχουν πολιτικοί που ζητούν την άσκηση βία στη χώρα μας;

Η ιστοσελίδα του έργου HYPER είναι <http://www.hyper-project.eu/>

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 3 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4 ↓

Η ευθύνη των εκπαιδευτικών πρώτης γραμμής στον τομέα της ριζοσπαστικοποίησης των νέων

Όταν συμβαίνει ένα τραγικό γεγονός που σχετίζεται με ριζοσπαστισμό ή τρομοκρατία, πάντα αποδεικνύεται ότι υπήρχαν προειδοποιητικά σημάδια από πριν. Η ριζοσπαστικοποίηση είναι μια διαδικασία που παίρνει χρόνο. Οι άνθρωποι που είναι κοντά σε ένα επηρεαζόμενο άτομο μπορούν να αντιληφθούν τις αλλαγές και τα σημάδια. Δυστυχώς, οι εκπαιδευτικοί δεν είναι πάντα διατεθειμένοι να επιλύσουν τέτοιες προβληματικές καταστάσεις και συμπεριφορές. Από την άλλη, οι γονείς δεν έχουν πάντα αρκετές γνώσεις και πληροφορίες σχετικά με το θέμα της ριζοσπαστικοποίησης.

Μετά από ένα τραγικό γεγονός, οι γονείς συνήθως κατηγορούν τους εκπαιδευτικούς και τα σχολεία. Αντίστροφα τα σχολεία κατηγορούν τους γονείς. Παράλληλα, η αστυνομία ισχυρίζεται ότι δεν είχε αρκετές πληροφορίες σχετικά με τον κίνδυνο έξαρσης βίας και ούτω καθεξής. Παρόλο που οι ιδεολογίες, τα κίνητρα, οι πολιτικές πεποιθήσεις και τα θρησκευτικά πιστεύω διαφέρουν, οι τρομοκράτες μοιράζονται ένα κοινό – πάντα περνούν από τα στάδια της ριζοσπαστικοποίησης και του σχεδιασμού βίαιων ενεργειών. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, υπάρχουν ενδείξεις που μπορεί να παρατηρηθούν από γονείς, φίλους, συγγενείς, εκπαιδευτικούς ή άλλα πρόσωπα. Η έγκαιρη και έγκυρη αναφορά των πιθανών κινδύνων μπορεί να είναι ζήτημα ζωής και θανάτου για τα πιθανά θύματα.

Ως εργαζόμενοι που εργάζονται με νέους στην πρώτη γραμμή, έχετε κάποια ευθύνη για την ανατροφή και τη συμπεριφορά τους. Η κοινωνία περιμένει από εσάς να παρατηρήσετε σημάδια επικίνδυνων διαδικασιών όπως η κατάχρηση ναρκωτικών ουσιών ή ο εκφοβισμός ή η ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί σε βία. Και ο κόσμος αναμένει ότι δεν θα αγνοήσετε αυτά τα σήματα. Για παράδειγμα, ένας εκπαιδευτικός πρέπει να παρατηρήσει πότε ο μαθητής πηγαίνει επανειλημμένα στο σχολείο υπό την επήρεια ναρκωτικών και πότε ο εθισμός του εκδηλώνεται για μεγάλο χρονικό διάστημα στη συμπεριφορά του. Φυσικά, ο εκπαιδευτικός μπορεί να το

αγνοήσει, αλλά αυτό δεν είναι σωστό. Μόλις συμβεί κάτι σοβαρό, οι συμμαθητές και οι άνθρωποι γύρω του συνήθως αναφέρουν ότι τα συμπτώματα ήταν ορατά και κανείς δεν έκανε τίποτα.

Υπό το φως της απειλής της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στη βία, ο καθένας από εμάς πρέπει να διαδραματίσει ρόλο στην πρόληψη της βίαιης συμπεριφοράς. Πρέπει να γνωρίζουμε την πιθανότητα ότι μερικοί νέοι μπορεί να ριζοσπαστικοποιηθούν και οδηγηθούν στη βία. Η καλύτερη ενημέρωση, κατανόηση και γνώση των διαθέσιμων πηγών θα μας βοηθήσει να είμαστε καλύτερα εξοπλισμένοι προς αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων.

Συζητήστε τις πιο κάτω ερωτήσεις:

- Σε ποιο βαθμό νιώθετε ικανοί να εντοπίσετε τα σημάδια ριζοσπαστικοποίησης που οδηγούν στη βία;
- Ποια εργαλεία χρησιμοποιείτε για την ανίχνευση επικίνδυνων σημάδιων ριζοσπαστικοποίησης;
- Ποια είναι η ευθύνη της οικογένειας και ποια των εκπαιδευτικών;
- Θα έπρεπε να εκπαιδεύονται οι εκπαιδευτικοί και οι εργαζόμενοι πρώτης γραμμής σε αυτό τον τομέα;

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 4 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5 ↓

Ποια είναι τα προειδοποιητικά σημάδια ριζοσπαστικοποίησης;

Παρακαλώ προσπαθείτε να απαντήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Πόσο χρόνο παίρνει η διαδικασία της ριζοσπαστικοποίησης των εφήβων;
- Τι αλλάζει στην εμφάνιση και την συμπεριφορά τους, κατά τη διαδικασία της ριζοσπαστικοποίησης;
- Τι αλλάζει στην συμπεριφορά τους στο διαδίκτυο, κατά τη διαδικασία της ριζοσπαστικοποίησης;

Δεν υπάρχει μια ενιαία πορεία προς τη ριζοσπαστικοποίηση. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα σημάδια στη συμπεριφορά που καταδεικνύουν ότι οι έφηβοι έχουν εκτεθεί σε ριζοσπαστικές επιρροές. Η ριζοσπαστικοποίηση ενός εφήβου μπορεί να είναι μια διαδικασία μεγάλης διάρκειας. Σε άλλες περιπτώσεις το ερέθισμα μπορεί να προέλθει από ένα συγκεκριμένο περιστατικό ή μια είδηση και μπορεί να γίνει πολύ γρήγορα. Επίσης, μερικές φορές υπάρχουν σαφή προειδοποιητικά σημάδια ριζοσπαστικοποίησης, ενώ άλλες φορές οι αλλαγές είναι λιγότερο εμφανείς.

Η εφηβεία είναι μια περίοδος μεγάλης αλλαγής όπου οι νέοι συχνά αποστασιοποιούνται, θυμώνουν εύκολα, αντιδρούν και δεν εμπιστεύονται την εξουσία. Αυτό καθιστά δύσκολη τη διάκριση μεταξύ της φυσιολογικής εφηβικής συμπεριφοράς και της στάσης που δείχνει ότι οι μαθητές σας ενδέχεται να έχουν εκτεθεί σε ριζοσπαστικές επιρροές.

Οι ακόλουθες συμπεριφορές που αναφέρονται εδώ προορίζονται ως γρήγορος οδηγός για να σας βοηθήσουν να εντοπίσετε πιθανή ριζοσπαστικοποίηση¹:

Εξωτερικές ενδείξεις

- Αυξημένη αντιδραστικότητα και εριστικότητα
- Άρνηση αποδοχής διαφορετικών απόψεων
- Απροθυμία ενός έφηβου να έρθει σε επαφή με παιδιά που είναι διαφορετικά
- Επιθετικότητα απέναντι σε παιδιά που είναι διαφορετικά
- Ενδοτικότητα σε θεωρίες συνωμοσίας
- Αίσθημα καταδίωξης
- Αλλαγή φίλων και εμφάνισης
- Απομάκρυνση από παλιούς φίλους
- Διακοπή ενασχόλησης με πράγματα που ο έφηβος συνήθιζε να απολαμβάνει
- Υιοθέτηση καινούριας θρησκείας
- Μυστικοπάθεια και απροθυμία συζήτησης για το που βρίσκονται
- Έκφραση υποστήριξης/αποδοχής σε εξτρεμιστικές ιδεολογίες και ομάδες

Διαδικτυακή συμπεριφορά

- Αλλαγή διαδικτυακής ταυτότητας
- Έχει περισσότερες από μια διαδικτυακές ταυτότητες
- Ανάλωση υπερβολικού χρόνου στο διαδίκτυο ή στο τηλέφωνο
- Πρόσβαση σε εξτρεμιστικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο
- Συμμετοχή ή προσπάθεια ένταξης σε μια εξτρεμιστική οργάνωση

Αν αναγνωρίσετε μόνο ένα σημάδι τέτοιων συμπεριφορών, δεν υπάρχει λόγος πανικού. Μόλις παρατηρήσετε πολλά από τα παραπάνω σημάδια, είναι ώρα να εξετάσετε το θέμα και να αναλάβετε δράση.

↑ **ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 5** ↑

↓ **ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6** ↓

Ποιοι νέοι διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο ριζοσπαστικοποίησης;

Παρακαλώ προσπαθήστε να απαντήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποιοι νέοι διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο ριζοσπαστικοποίησης;
- Γιατί οι νέοι ακούνε τους ριζοσπάστες;

Η διαδικασία της ριζοσπαστικοποίησης είναι διαφορετική για κάθε άτομο, αλλά υπάρχουν ορισμένοι κοινί παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τους νέους. Το βασικό στοιχείο της διαδικασίας της ριζοσπαστικοποίησης είναι μια εξτρεμιστική ιδεολογία που φαίνεται ελκυστική και αξιόπιστη, η οποία συχνά συνάδει με αισθήματα παράπονου ή αδικίας.

¹ Source: www.educateagainsthate.com

Οι προσωπικές αδυναμίες ή άλλοι παράγοντες στο περιβάλλον μπορούν να κάνουν ένα νεαρό άτομο πιο ανοιχτό σε εξτρεμιστικά μηνύματα. Αυτοί μπορεί να είναι:

- Αίσθημα μοναξιάς
- Προβλήματα συμπεριφοράς
- Προβλήματα στο σπίτι
- Ισχυρά αισθήματα αδικίας
- Έλλειψη αυτοεκτίμησης
- Εγκληματική δραστηριότητα
- Συμμετοχή σε συμμορίες
- Επιθυμία να ανήκει σε μια ομάδα

Οι νέοι δεν χρειάζεται να συναντήσουν άλλους ανθρώπους για να υιοθετήσουν εξτρεμιστικές πεποιθήσεις. Το διαδίκτυο χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο από εξτρεμιστικές ομάδες για τη ριζοσπαστικοποίηση των νέων. Αυτές οι ομάδες συχνά προσφέρουν λύσεις σε συναισθήματα που έχουν καταπατηθεί ή που έχουν αντιμετωπιστεί με αδικία.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 6 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7 ↓

Πώς πρέπει να μιλήσουμε με τους εφήβους για τον εξτρεμισμό;

Παρακαλώ, προσπαθήστε να απαντήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Μπορείτε να μιλήσετε στους έφηβους για σοβαρά ζητήματα;
- Πως μπορείτε να ξεκινήσετε μια συζήτηση για τον εξτρεμισμό;
- Πώς πρέπει να συμπεριφέρεστε σε μια τέτοια συζήτηση;
- Πως μπορείτε να κάνετε τους έφηβους να μοιραστούν τις απόψεις τους;

Εάν ανησυχείτε ότι οι μαθητές σας έχουν εκτεθεί σε εξτρεμιστικές επιρροές ή έχουν ριζοσπαστικοποιηθεί, η συνομιλία μαζί τους μπορεί να είναι δύσκολη. Ακολουθούν μερικές ιδέες για το πώς να τα καταφέρετε.

Δεν είναι ποτέ εύκολο να ξεκινήσετε μια σοβαρή συζήτηση με ένα έφηβο. Αν είστε πολύ έντονοι, ο/η έφηβος μπορεί να κλειστεί · αν είστε πολύ διακριτικοί μπορεί να καταλήξετε να συζητήσετε κάτι εντελώς διαφορετικό. Ακολουθούν μερικές χρήσιμες συμβουλές:

- Προετοιμάστε μια κατάσταση στην οποία ο έφηβός σας αισθάνεται άνετα χωρίς πίεση και άγχος από τη συζήτηση σας.
- Μην πιέσετε πολύ τον έφηβο να μιλήσει.
- Κάντε τους ερωτήσεις σχετικά με τις δικές τους απόψεις.
- Αφήστε τους να μιλήσουν χωρίς διακοπές.
- Δείξτε ενδιαφέρον για τις απόψεις τους και σεβαστείτε την γνώμη τους στο θέμα.
- Ακούστε ενεργά.
- Δείξτε εκτίμηση για τη διάθεση τους να μοιραστούν τις απόψεις τους μαζί σας και ευχαριστήστε τους για τη συζήτηση.

Είναι σημαντικό να σκεφτείτε πού και πώς θα εγείρετε το θέμα του εξτρεμισμού με ένα έφηβο. Επιλέξτε ένα μέρος που νιώθει άνετα και κάντε το σε μια στιγμή που είναι απίθανο να διακοπεί η συζήτηση.

Κατά τη συζήτηση, να ακούτε προσεκτικά:

- Κάντε ερωτήσεις που δεν οδηγούν σε απάντηση ναι ή όχι. Με αυτό τον τρόπο τους δίνετε την ευκαιρία να σας πουν τι πραγματικά πιστεύουν.
- Αφήστε τους να μιλήσουν χωρίς διακοπές και ενθαρρύνετέ τους να υποβάλουν συμπληρωματικές ερωτήσεις.
- Μην επικρίνετε τις απόψεις τους και τις ιδέες που μοιράστηκαν μαζί σας. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε εύκολα να χαλάσει τη συζήτηση και να διαταράξει την εμπιστοσύνη
- Να είστε ειλικρινείς μαζί τους για τις σκέψεις σας σχετικά με τον εξτρεμισμό, αλλά μην το παρακάνετε και μην προσπαθείτε να τους πείσετε αμέσως.

Οι μαθητές σας πρέπει να γνωρίζουν ότι μπορούν να σας μιλήσουν με εμπιστοσύνη. Εάν δεν νιώθουν άνετα να μιλήσουν μαζί σας, προτείνετε τους να μιλήσουν σε άλλα άτομα που εμπιστεύονται ή σε οργανισμούς που ειδικεύονται στον εξτρεμισμό.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 7 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 8 ↓ Τέσσερις τύποι εξτρεμισμού

Η ομάδα σας θα πρέπει να ετοιμάσει μια σύντομη παρουσίαση σχετικά με μια εξτρεμιστική ομάδα ή ένα εξτρεμιστικό κίνημα.

Οι εξτρεμιστικές οργανώσεις και τα κινήματα μπορούν να χωριστούν σε τέσσερις τύπους εξτρεμισμού:

- Δεξιός εξτρεμισμός
- Αριστερός εξτρεμισμός
- Μονοθεματικός εξτρεμισμός
- Πολιτικο-θρησκευτικός εξτρεμισμός

Κάθε ομάδα μπορεί να επιλέξει μια εξτρεμιστική οργάνωση ως το θέμα της παρουσίασής τους. Ωστόσο κάθε ομάδα πρέπει να επιλέξει από ένα διαφορετικό τύπο εξτρεμισμού. Υπάρχουν οι ακόλουθες 4 λίστες εξτρεμιστικών οργανώσεων και κινήματων και θα πρέπει να επιλέξετε μία για την παρουσίασή σας.

▪ Παραδείγματα δεξιών εξτρεμιστικών ομάδων και κινήματων

KU KLUX KLAN, CHURCH OF THE CREATOR, HERITAGE FRONT (HF), BLOOD & HONOUR, COMBAT 18 (C18), ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ, HAMMERSKINS NATION, ARYAN GUARD, SKINHEAD MOVEMENT

- **Παραδείγματα αριστερών εξτρεμιστικών ομάδων και κινημάτων**

ANONYMOUS, BLACK BLOC, ANAPΧΙΚΟΙ, RED AND ANARCHIST SKINHEADS (RASH), INTERNATIONALIST RESISTANCE (IR), SKINHEADS AGAINST RACIAL PREJUDICE (SHARP)

- **Παραδείγματα μονοθεμτικών εξτρεμιστικών ομάδων και κινημάτων**

ANIMAL LIBERATION FRONT (ALF), EARTH LIBERATION FRONT (ELF), FREEMEN ON THE LAND

- **Παραδείγματα πολιτικό-θρησκευτικών εξτρεμιστικών ομάδων και κινημάτων**

AL QAIDA, AL SHABAAB, AUM SHINRIKYO (AUM), BOKO HARAM, HAMAS, HIZBALLAH, LIBERATION TIGERS OF TAMIL EELAM (LTTE), MANMASI NATIONAL CHRISTIAN ARMY, TALIBAN

Οι παρουσιάσεις πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον βασικές πληροφορίες σχετικά με την εξτρεμιστική οργάνωση και πληροφορίες σχετικά με τις παράνομες δραστηριότητες ή τις βίαιες δραστηριότητές της. Μπορείτε να εμπνευστείτε από το ακόλουθο παράδειγμα των πληροφοριών που πρέπει να περιέχει η παρουσίαση.

Παράδειγμα για το περιεχόμενο της παρουσίασης

Το όνομα της εξτρεμιστικής οργάνωσης: BLOOD & HONOUR

Βασικές πληροφορίες: Η Blood & Honour είναι γνωστή ως μια οργάνωση για τη προώθηση της νεοναζιστικής μουσικής. Το όνομα Blood & Honour είναι το ίδιο με το σλόγκαν της οργάνωσης Hitler Youth, “Blut und Ehre” (Blood and Honour). Ο ιδρυτής της ομάδας είναι ο Ian Stuart Donaldson, ο οποίος ήταν τραγουδιστής και ηγέτης του ακροδεξιού ροκ μουσικού συγκροτήματος Skrewdriver, που υποστήριζε ένθερμα νεοναζιστικές πεποιθήσεις. Ο Ian Stuart Donaldson πέθανε το 1993 αλλά εξακολουθεί να τιμάται από τη οργάνωση. Η Blood & Honour δημοσιεύει ένα περιοδικό όπου προωθεί τον νεοναζισμό μέσω συνεντεύξεων και ανακοινώσεων για συναυλίες ακροδεξιών μουσικών συγκροτημάτων. Η Blood & Honour διαθέτει επίσημα παραρτήματα σε περίπου είκοσι χώρες όπως η Μεγάλη Βρετανία, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Ιταλία, το Βέλγιο, η Γαλλία και η Ισπανία.

Παράνομες και βίαιες δραστηριότητες: Τα διάφορα παραρτήματα της Blood & Honour διοργανώνουν συναυλίες και συγκεντρώσεις όπου συναθροίζονται μέλη φασιστικών ομάδων (skinheads) και νεοναζιστές. Με αυτή την οργάνωση συνδέονται και αποδίδονται πολλές πράξεις βίας. Για παράδειγμα, το 2012 στη Βρετανική Κολομβία (British Columbia) του Καναδά, δύο μέλη της κατηγορήθηκαν για εγκλήματα μίσους και επίθεση εναντίον ενός πολίτη με καταγωγή από τις Φιλιππίνες.

Έπειτα, κάθε ομάδα θα παρουσιάσει τη οργάνωση που επέλεξε αναφορικά το είδος εξτρεμισμού στο οποίο συνδέεται.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 8 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 9 ↓
Δεξιός Εξτρεμισμός

Πληροφορίες σχετικά με το Δεξί Εξτρεμισμό

Αποτελεί μια μορφή ριζοσπαστικοποίησης που σχετίζεται με φασισμό, ρατσισμό και εθνικισμό στην ακραία του μορφή. Χαρακτηρίζεται από βίαιη υπεράσπιση της φυλετικής, εθνικής ή ψευδο-εθνικής ταυτότητας και συχνά συνδέεται με εχθρότητα έναντι των κρατικών αρχών, των μειονοτήτων, των μεταναστών ή των αριστερών πολιτικών ομάδων.

Αυτές οι ομάδες συνήθως αποτελούνται από λίγα μέλη, που συχνά αλλάζουν ομάδες ή μπορεί να ανήκουν σε πολλές ταυτόχρονα. Όταν δημιουργούνται νέες ομάδες, αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι τα μέλη ασπάζονται τον δεξιό εξτρεμισμό. Οι ακροδεξιές ομάδες συχνά οδηγούνται από χαρισματικούς ηγέτες και μπορεί να έχουν μικρή διάρκεια ζωής (ή να λειτουργούν ως 'βιτρίνα'). Ο δεξιός εξτρεμισμός περιλαμβάνει συγκεντρώσεις ομάδων και ατόμων που ασπάζονται ένα ευρύ φάσμα παραπόνων και θέσεων. Πολλές φορές μπορεί να έρθουν σε σύγκρουση και μεταξύ τους. Τα μέλη χρησιμοποιούν διάφορα σύμβολα της ακροδεξιάς ιδεολογίας για να ταυτιστούν με μια ομάδα. Αυτά τα σύμβολα μπορεί να εμφανίζονται σε ρούχα, τατουάζ και γκράφιτι. Επίσης, συγκεκριμένες μη-λεκτικές χειρονομίες μπορεί να δείχνουν τη συσχέτιση τους με μια ομάδα, όπως για παράδειγμα ο ναζιστικός χαιρετισμός.

Παραδείγματα δεξιών εξτρεμιστικών ομάδων και κινημάτων

KU KLUX KLAN, CHURCH OF THE CREATOR, HERITAGE FRONT (HF), BLOOD & HONOUR, COMBAT 18 (C18), ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ, HAMMERSKINS NATION, ARYAN GUARD, SKINHEAD MOVEMENT

Η ομάδα που ήταν υπεύθυνη για τη παρουσίαση της οργάνωσης ή ομάδας σε αυτό το είδος εξτρεμισμού, να κάνει τη παρουσίαση στους υπόλοιπους.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 9 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 10 ↓
Αριστερός Εξτρεμισμός

Πληροφορίες για τον αριστερό εξτρεμισμό

Αποτελεί μια μορφή ριζοσπαστικοποίησης που επικεντρώνεται σε αντικαπιταλιστικές απαιτήσεις και αιτήματα για το μετασχηματισμό των πολιτικών συστημάτων, τα οποία θεωρούνται υπεύθυνα για την παραγωγή κοινωνικών ανισοτήτων. Τέτοιες ομάδες μπορεί συχνά να κάνουν χρήση βίαιων μέσων και περιλαμβάνουν αναρχικούς, Μαοϊστές, Τροτσκιστές και υποστηρικτές των μαρξιστικών-λενινιστικών ομάδων.

Ο αριστερός εξτρεμισμός είναι ένα μεγάλο πολιτικό κίνημα στο οποίο περιλαμβάνονται πεποιθήσεις που απορρίπτουν τον καπιταλισμό, τη δυτική δημοκρατία, τον ιμπεριαλισμό και τον милитарισμό. Αυτές οι ακραίες πεποιθήσεις, στάσεις και θέσεις προωθούν μερικές φορές τη βία ή οδηγούν σε τρομοκρατικές ενέργειες, συχνά εναντίον των αρχών. Ο αριστερός εξτρεμισμός αντλεί την έμπνευσή του από τη ριζοσπαστική ερμηνεία διαφορετικών δογμάτων όπως είναι ο

Μαοϊσμός, ο Τροτσκισμός, ο Καστροϊσμός και ο Μαρξισμός-Λενινισμός. Σε αντίθεση με τους δεξιούς εξτρεμιστές, οι αριστεροί εξτρεμιστές τείνουν να είναι πιο διακριτικοί. Δεν χρησιμοποιούν πολλά σύμβολα παρά μόνο το λογότυπό τους.

Παραδείγματα αριστερών εξτρεμιστικών ομάδων και κινημάτων

ANONYMOUS, BLACK BLOC, ANAPΧΙΚΟΙ, RED AND ANARCHIST SKINHEADS (RASH), INTERNATIONALIST RESISTANCE (IR), SKINHEADS AGAINST RACIAL PREJUDICE (SHARP)

Η ομάδα που ήταν υπεύθυνη για τη παρουσίαση της οργάνωσης ή ομάδας σε αυτό το είδος εξτρεμισμού, να κάνει τη παρουσίαση στους υπόλοιπους.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 10 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 11 ↓
Μονοθεματικός Εξτρεμισμός

Πληροφορίες για τον Single-Issue Εξτρεμισμό

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει ομάδες που δεν σχετίζονται ούτε με τον αριστερό εξτρεμισμό ούτε με τον δεξί εξτρεμισμό. Ένα μόνο ζήτημα παρακινεί ουσιαστικά αυτήν τη μορφή ριζοσπαστικοποίησης. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει, για παράδειγμα, ριζοσπαστικές περιβαλλοντικές ομάδες ή ομάδες για τα δικαιώματα των ζώων, εξτρεμιστές κατά των αμβλώσεων, συγκεκριμένα κινήματα κατά των ομοφυλοφίλων / κατά του φεμινισμού, και υπερατομικιστικά ή ανεξάρτητα εξτρεμιστικά κινήματα που χρησιμοποιούν βία. Σε αυτή την κατηγορία μπορεί να εμπίπτουν επίσης και μαζικές δολοφονίες των οποίων τα κίνητρα είναι εν μέρει ή εξολοκλήρου ιδεολογικά.

Παραδείγματα single-issue εξτρεμιστικών ομάδων και κινημάτων

ANIMAL LIBERATION FRONT (ALF), EARTH LIBERATION FRONT (ELF), FREEMEN ON THE LAND (FMOTL)

Η ομάδα που ήταν υπεύθυνη για τη παρουσίαση της οργάνωσης ή ομάδας σε αυτό το είδος εξτρεμισμού, να κάνει τη παρουσίαση στους υπόλοιπους.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 11 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 12 ↓
Πολιτικό-θρησκευτικός Εξτρεμισμός

Πληροφορίες για τον Πολιτικό-θρησκευτικό Εξτρεμισμό

Αποτελεί μια μορφή ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί σε βία και σχετίζεται με μια πολιτική ερμηνεία της θρησκείας. Οποιαδήποτε θρησκεία μπορεί να γεννήσει αυτό το είδος βίαιης ριζοσπαστικοποίησης. Οι θρησκευτικοί τρομοκράτες είναι συχνά πρόθυμοι να δολοφονήσουν επειδή πιστεύουν ότι με αυτό τον τρόπο υπηρετούν τον Θεό. Δεν έχουν κάποια συμπάθεια για

τα θύματά τους επειδή τους βλέπουν ως εχθρούς του Θεού. Ενώ, μπορούν εύκολα να θυσιάσουν τη ζωή τους επειδή αναμένουν τεράστιες μεταθάνατο ανταμοιβές.

Παραδείγματα πολιτικό-θρησκευτικών εξτρεμιστικών ομάδων και κινημάτων

AL QAIDA, AL SHABAAB, AUM SHINRIKYO (AUM), BOKO HARAM, HAMAS, HEZBOLLAH, LIBERATION TIGERS OF TAMIL EELAM (LTTE), MANMASI NATIONAL CHRISTIAN ARMY, TALIBAN

Η ομάδα που ήταν υπεύθυνη για τη παρουσίαση της οργάνωσης ή ομάδας σε αυτό το είδος εξτρεμισμού, να κάνει τη παρουσίαση στους υπόλοιπους.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 12 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 13 ↓

Πώς μπορούν οι γονείς να προστατεύσουν ένα νεαρό έφηβο από διαδικτυακές απειλές;

Οι γονείς μερικές φορές ζητούν συμβουλές από τους εκπαιδευτικούς και τους εργαζομένους πρώτης γραμμής για το πώς να προστατεύουν τα παιδιά τους στο διαδίκτυο. Οι γονείς συχνά είναι σε σύγχυση σχετικά με το ζήτημα αυτό επειδή τα παιδιά τους, ειδικά οι έφηβοι, κατανοούν το διαδίκτυο και τον ψηφιακό κόσμο πολύ καλύτερα απ' ό,τι οι ίδιοι. Αυτή η δραστηριότητα σας προετοιμάζει για ερωτήσεις γονέων στον τομέα των ψηφιακών απειλών.

Παρακαλώ, προσπαθήστε να απαντήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Οι γονείς θα έπρεπε να ενδιαφέρονται για το τι κάνουν οι έφηβοι τους στο διαδίκτυο;
- Οι γονείς και τα παιδιά τους θα έπρεπε να συμφωνήσουν σε ορισμένους κανόνες για το χρόνο που περνούν στο διαδίκτυο;
- Ποια θέματα θα έπρεπε να συζητήσουν μαζί για να αυξήσουν την προστασία των παιδιών στο διαδίκτυο;

Οι γονείς πρέπει να μιλούν στους νέους για την ασφάλεια στο διαδίκτυο και να εξηγούν τους κινδύνους. Πρέπει να εξηγούν τι είναι η κριτική σκέψη μέσα από πρακτικά παραδείγματα.

Ακολουθούν χρήσιμες προτάσεις για την καλύτερη προστασία των εφήβων:

- Μιλήστε μαζί τους για το τι κάνουν στο διαδίκτυο
- Ζητήστε τους να σας δείξουν μερικούς από τις αγαπημένες τους ιστοσελίδες
- Δείξτε ενδιαφέρον για το ποιοι είναι οι φίλοι τους στο διαδίκτυο
- Ρωτήστε τους πώς αποφασίζουν με ποιον να γίνουν φίλοι
- Προσπαθήστε να συνδεθείτε μαζί τους διαδικτυακά
- Συμφωνήστε το χρόνο που περνούν στο διαδίκτυο και τις σελίδες που επισκέπτονται
- Θέστε το ζήτημα του ακατάλληλου περιεχομένου. Είχαν ποτέ πρόσβαση σε αυτό;
- Βεβαιωθείτε ότι γνωρίζουν πώς να αναφέρουν ένα θέμα καταχρηστικού περιεχομένου στο διαδίκτυο.

Οι έφηβοι δεν θεωρούν τους ανθρώπους που γνωρίζουν στα διαδικτυακά παιχνίδια και μέσα κοινωνικής δικτύωσης ξένους – είναι απλώς φίλοι στο διαδίκτυο. Οι γονείς μπορούν να επιστημάνουν ότι είναι ευκολότερο για κάποιον να πει ψέματα στο διαδίκτυο, απ' ό,τι στην πραγματική ζωή. Ιδανικά, οι γονείς πρέπει να είναι φίλοι με τους έφηβους τους στα μέσα

κοινωνικής δικτύωσης, αλλά αν αυτοί αντισταθούν, μπορούν να ζητήσουν από έναν φίλο ή μέλος της οικογένειας που και οι δύο εμπιστεύονται να δοκιμάσει.

Οι γονείς πρέπει να δείχνουν ενδιαφέρον για τις διαδικτυακές δραστηριότητες των εφήβων τους με τον ίδιο τρόπο που κάνουν με τις δραστηριότητές τους εκτός διαδικτύου. Ποια κριτήρια χρησιμοποιούν οι έφηβοι για την επιλογή φίλων; Γιατί έχουν τόσους πολλούς διαδικτυακούς φίλους; Μην φοβάστε να ρωτήσετε. Είναι σημαντικό να συζητήσετε μαζί τους την ασφάλεια τους στο διαδίκτυο.

Οι γονείς πρέπει να συμφωνήσουν σε ορισμένους βασικούς κανόνες μαζί με τα παιδιά και να λάβουν υπόψη το χρόνο που τους επιτρέπεται να περάσουν στο διαδίκτυο, τις ιστοσελίδες που επισκέπτονται και τις δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν.

Οι γονείς μπορούν να συζητήσουν μαζί τους τις ρυθμίσεις απορρήτου στα κοινωνικά μέσα δικτύωσης, ώστε να διατηρήσουν τα προσωπικά τους στοιχεία ασφαλή. Πρέπει επίσης να συζητήσουν μαζί τους για το τι χρειάζεται να κάνουν όταν δουν ανησυχητικό ή ενοχλητικό περιεχόμενο, ή αν κάποιος επικοινωνήσει μαζί τους και τους κάνει να νιώσουν άβολα.

Υπάρχουν κάποιες χρήσιμες ιστοσελίδες στο Google που μπορούν να βοηθήσουν τους γονείς να μάθουν περισσότερα για την ασφάλεια στο διαδίκτυο.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 13 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 14 ↓

Τι πρέπει να κάνω εάν πιστεύω ότι ο μαθητής μου έχει ριζοσπαστικοποιηθεί;

Παρακαλώ προσπαθήστε να απαντήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Τι μέτρα μπορείτε να πάρετε αν ανησυχείτε ότι ο μαθητής σας έχει ριζοσπαστικοποιηθεί;
- Είναι καλή ιδέα να του/της μιλήσετε ανοιχτά;
- Είναι χρήσιμο να επικοινωνήσετε με τη διεύθυνση του σχολείου, τους γονείς, έναν εξειδικευμένο οργανισμό ή την αστυνομία;

Εάν ανησυχείτε ότι ένας μαθητής σας έχει ριζοσπαστικοποιηθεί, έχετε πολλές επιλογές. Το να μιλήσετε μαζί του/της είναι ένας καλός τρόπος για να δείτε εάν η αίσθησή σας είναι σωστή. Φυσικά, μπορείτε επίσης, εφόσον το προτιμάτε, να μοιραστείτε τις ανησυχίες σας με κάποιον άλλο.

Εάν προτιμάτε να μιλήσετε με κάποιον άλλο πριν μιλήσετε με τον μαθητή σας, υπάρχουν πολλές επιλογές, άτομα και οργανισμοί στους οποίους μπορείτε να απευθυνθείτε για βοήθεια και συμβουλές:

- Συζητήστε το θέμα με άλλους εκπαιδευτικούς ή με τους γονείς. Εξηγήστε τους τις ανησυχίες σας και μάθετε αν έχουν παρατηρήσει κάτι ασυνήθιστο. Το να ακούσετε μια διαφορετική άποψη μπορεί να σας βοηθήσει να αποφασίσετε εάν κάτι δεν πάει καλά.

- Οργανώστε μια συνάντηση με τη διεύθυνση του σχολείου. Θα πρέπει να είναι σε θέση να σας συμβουλευθούν για την καλύτερη προσέγγιση ή να προτείνουν κάποιον ειδικό που είναι σε θέση να βοηθήσει.
- Η τοπική αστυνομική δύναμη ή η τοπική αρχή μπορούν επίσης να παρέχουν συμβουλές και υποστήριξη. Αν μαθητής σας δεν έχει διαπράξει ποινικό αδίκημα, μιλώντας στην αστυνομία ή στην τοπική αρχή αυτό δεν θα τον / την βάλει σε μελάδες. Θα συζητήσετε τις ανησυχίες σας και θα ζητήσετε προτάσεις σχετικά με τον καλύτερο τρόπο προστασίας του μαθητή σας.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 14 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 15 ↓

Πώς μπορούν οι γονείς να προστατεύσουν τους εφήβους από εξτρεμιστικές επιρροές στο διαδίκτυο;

Όπως ήδη αναφέραμε, οι γονείς μερικές φορές ζητούν συμβουλές από τους εκπαιδευτικούς και τους εργαζόμενους πρώτης γραμμής και τους ρωτούν πώς να προστατεύουν τα παιδιά τους στο διαδίκτυο. Αυτή η δραστηριότητα σας προετοιμάζει για ερωτήσεις γονέων στον τομέα των διαδικτυακών εξτρεμιστικών επιρροών.

Παρακαλώ προσπαθήστε να απαντήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Πως μπορείτε να προστατεύσετε τα παιδιά σας από εξτρεμιστικές επιρροές στο διαδίκτυο;
- Είναι εφικτό στις μέρες μας να απαγορεύσουμε την πρόσβαση των παιδιών μας στο διαδίκτυο;
- Ποιες δεξιότητες και γνώσεις μπορούν να βοηθήσουν το παιδί σας να αντιμετωπίσει τις απειλές στο διαδίκτυο;
- Τι μπορούν να κάνουν οι γονείς γι' αυτό;

Το να είστε ειλικρινείς με τους εφήβους και να τους μιλάτε τακτικά είναι ο καλύτερος τρόπος για να τους κρατήσετε ασφαλείς. Οι γονείς πρέπει να ενδιαφέρονται για τις απόψεις και τις γνώμες των παιδιών τους και να κρατήσουν μια ανοιχτή σχέση που θα βασίζεται σε αμοιβαία εμπιστοσύνη. Να θυμάστε ότι η ασφάλεια ενός παιδιού επεκτείνεται και στη διαδικτυακή του δραστηριότητα.

Οι συζητήσεις για το σεξ και τα ναρκωτικά με τους εφήβους είναι δύσκολες αλλά απαραίτητες. Εξίσου σημαντικές είναι και οι συζητήσεις για τον εξτρεμισμό και τη ριζοσπαστικοποίηση. Ακούγοντας τα παιδιά και δίνοντάς τους τα πραγματικά γεγονότα θα τους βοηθήσει να σκέφτονται και να αμφισβητούν εξτρεμιστικά επιχειρήματα και συνεπώς να προστατευτούν από τις απειλές της ριζοσπαστικοποίησης.

Η χρήση του διαδικτύου και των κοινωνικών μέσων από εξτρεμιστικές ομάδες έχει αποδειχθεί ως ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικός τρόπος διάδοσης της ιδεολογίας τους. Επομένως, για να προστατεύσουν τα παιδιά οι γονείς πρέπει να:

- Μιλούν μαζί τους για το πώς να προστατεύονται από τους κινδύνους του διαδικτύου.
- Παρακολουθούν τις ιστοσελίδες που επισκέπτονται τα παιδιά.

- Χρησιμοποιούν γονικούς ελέγχους σε προγράμματα περιήγησης, ηλεκτρονικά παιχνίδια και μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να φιλτράρουν ή να παρακολουθούν την δραστηριότητα τους (ειδικότερα σε πιο μικρές ηλικίες).
- Θυμούνται ότι ακόμη και τα μικρότερα παιδιά ενδέχεται να εκτεθούν στον εξτρεμισμό από το διαδίκτυο.
- Ενδιαφέρονται για τις απόψεις των παιδιών και να διατηρούν μια ανοικτή σχέση βασισμένη στην εμπιστοσύνη.

Το να προσπαθήσουν να αποτρέψουν τα παιδιά τους από το να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και τα κινητά δεν είναι μια ρεαλιστική λύση. Οι γονείς πρέπει να διδάξουν στα παιδιά ότι, επειδή κάτι εμφανίζεται σε μια ιστοσελίδα δεν σημαίνει ότι είναι και σωστό. Μάθετε στα παιδιά να χρησιμοποιούν κριτική σκέψη.

Οι γονείς πρέπει να γνωρίζουν ότι άτομα και ομάδες με εξτρεμιστικές απόψεις χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και τα κοινωνικά μέσα για να διαδώσουν τις ιδεολογίες τους. Τα παιδιά ξοδεύουν αρκετό χρόνο στο διαδίκτυο και αυτό μπορεί να τα κάνει πιο επιρρεπή στον εξτρεμισμό.

Οι εξτρεμιστικές ομάδες εκμεταλλεύονται τις ανασφάλειες των νέων. Ισχυρίζονται ότι προσφέρουν απαντήσεις και μια αίσθηση ταυτότητας που πολλοί ευάλωτοι νέοι αναζητούν. Η ανασφάλεια μπορεί να αυξηθεί όταν ένα παιδί αισθάνεται:

- Περιθωριοποιημένο από την κοινωνία
- Παγιδευμένο μεταξύ δύο πολιτισμών
- Έξω από τις κοινωνικές τάξεις

Επίσης, οι εξτρεμιστικές ομάδες, ως μέρος της στρατολόγησης, προσπαθούν να υπονομεύσουν το κύρος των γονέων απέναντι στα παιδιά τους. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα ελκυστικό για ευάλωτα παιδιά που δεν έχουν γονική καθοδήγηση ή που προέρχονται από ασταθή οικογενειακά περιβάλλοντα. Οι εξτρεμιστικές ομάδες χρησιμοποιούν σύνθετες μεθόδους για να προκαλέσουν συναισθήματα θυμού, αδικίας και ντροπής στα παιδιά απέναντι στους γονείς τους.

Είναι σημαντικό να θυμόμαστε όμως, ότι κάθε παιδί μπορεί να επηρεαστεί από τον εξτρεμισμό. Οι γονείς μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο παρέχοντας συναισθηματική υποστήριξη, ως αντίβαρο απέναντι στις εξτρεμιστικές απόψεις που μπορεί να πιστεύουν οι έφηβοι.

Δεν είναι εύκολο να μιλήσεις στους νέους για του κινδύνους του εξτρεμισμού, αλλά όπως και σε θέματα όπως το σεξ και τα ναρκωτικά, είναι απαραίτητο. Οι γονείς πρέπει να δώσουν στο παιδί ένα ασφαλές περιβάλλον όπου μπορούν να μιλήσουν για δύσκολα θέματα.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 15 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 16 ↓

Ποιοι έφηβοι είναι ευάλωτοι σε ριζοσπαστικοποίηση;

Παρακαλώ προσπαθήστε να απαντήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Ποιοι έφηβοι είναι πιο ευάλωτοι σε ριζοσπαστικοποίηση;

- Υπάρχουν οποιοδήποτε δείκτες ευαλωτότητας του οποίους πρέπει να έχω υπόψη μου ως γονέας ή λειτουργός νεολαίας στην πρώτη γραμμή;

Οι έφηβοι κάθε οικογενειακού υπόβαθρου μπορούν να ριζοσπαστικοποιηθούν. Εδώ είναι μερικοί από τους κοινούς παράγοντες που πρέπει να έχετε υπόψη. Ως γονιός ή λειτουργός νεολαίας στην πρώτη γραμμή, πιθανότατα θα αναγνωρίσετε κάποιους από αυτούς τους παράγοντες ή αλλαγές στη συμπεριφορά πριν από οποιονδήποτε άλλο και μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την κρίση σας για να αναγνωρίσετε εάν ένας έφηβος είναι ευάλωτος. Οι ακόλουθες συμπεριφορές αποτελούν οδηγό και είναι σημαντικό να θυμάστε ότι οποιοσδήποτε μπορεί να επηρεαστεί από ριζοσπαστικοποίηση. Παράγοντες ευαλωτότητας:

- Δυσκολία στην ανάπτυξη μιας ταυτότητας
- Αποστασιοποίηση από το πολιτιστικό ή το θρησκευτικό του υπόβαθρο.
- Δυσκολία προσαρμογής στον πολιτισμό της χώρας στην οποία ζει
- Αμφισβήτηση της θέσης τους στην κοινωνία
- Οικογενειακά προβλήματα
- Να έχει βιώσει ένα τραυματικό περιστατικό
- Να έχει πέσει θύμα διάκρισης ή ρατσισμού
- Δυσκολία στις κοινωνικές συναναστροφές, έλλειψη ενσυναίσθησης ή μη κατανόηση των συνεπειών των πράξεων του
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση

Οποιοδήποτε από αυτά τα ζητήματα κάνει τους εφήβους πιο επιρρεπείς στο να πιστεύουν ότι οι ισχυρισμοί των εξτρεμιστών είναι η απάντηση στα προβλήματά τους.

Οι εξωτερικοί παράγοντες διαδραματίζουν επίσης ρόλο, όπως για παράδειγμα η ένταση στην κοινότητα, γεγονότα που επηρεάζουν τη χώρα ή την περιοχή από την οποία προέρχονται οι ίδιοι ή οι γονείς τους ή έχουν φίλους ή μέλη της οικογένειας που έχουν ενταχθεί σε εξτρεμιστικές ομάδες. Η έκθεση σε μονόπλευρες απόψεις συμβάλει επίσης στη διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 16 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 17 ↓

Μελετήστε τις πρώτες δύο πηγές προσομοίωσης του έργου HYPER

Οι πηγές προσομοίωσης του HYPER είναι μια σειρά από εργαλεία προσομοίωσης που αποτυπώνουν τη διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης σε διαφορετικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τα βίντεο δείχνουν πως αυτοί που επιδιώκουν να προσηλυτίσουν τους ευάλωτους νέους χρησιμοποιώντας διαδικτυακές πλατφόρμες, τα κοινωνικά μέσα και εργαλεία για να εντοπίσουν, να ξεχωρίσουν και να φτάσουν στους επιδιωκόμενους στόχους τους.

Μπορείτε να βρείτε όλες τις πηγές προσομοίωσης του έργου HYPER στην εκπαιδευτική πλατφόρμα της σελίδας του έργου HYPER: <http://hyper-project.eu/>

Σε ζευγάρια μελετήστε τις πηγές προσομοίωσης του έργου hyper με τίτλο «Πώς συνειδητοποιείτε ότι ριζοσπαστικοποιείστε;».

Συζητήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις σχετικά με τα ηλεκτρονικά διαδικτυακά παιχνίδια

- Ποια είναι η εμπειρία σας με τα ηλεκτρονικά διαδικτυακά παιχνίδια;
- Ποια είναι η εμπειρία σας αναφορικά με τη νεολαία και τη σχέση της με τα ηλεκτρονικά διαδικτυακά παιχνίδια;
- Ποια είναι τα προειδοποιητικά σημάδια ριζοσπαστικοποίησης που επισημαίνονται σε αυτή την άσκηση;
- Ποια είναι η εμπειρία σας αναφορικά με τα προειδοποιητικά σημάδια ριζοσπαστικοποίησης στους νέους;
- Πως θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε αυτή την άσκηση στην καθημερινή σας εργασία με τους νέους;

Σε ζευγάρια μελετήστε την πηγή αυτοβοήθειας του έργου Hyper με τίτλο “Ηλεκτρονικά διαδικτυακά παιχνίδια στη διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης”.

Συζητήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις, κάνοντας μια ανασκόπηση του υλικού που μελετήσατε και σκεφτείτε τους νέους με τους οποίους εργάζεστε και πώς αυτό το υλικό θα μπορούσε να σας βοηθήσει

- Ποιες είναι οι προσωπικές σας εμπειρίες με νέους σε καταστάσεις όπως αυτές περιγράφονται στην πηγή αυτοβοήθειας;
- Πώς μπορείτε να ενισχύσετε τους ομότιμους ηγέτες για να αποτρέψουν τη ριζοσπαστικοποίηση μέσω ηλεκτρονικών παιχνιδιών στις ομότιμες ομάδες τους;
- Πώς θα μπορούσε αυτή η άσκηση να φανεί χρήσιμη στην καθημερινή σας εργασία;

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 17 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 18 ↓

Μελετήστε την επόμενη πηγή προσομοίωσης του έργου HYPER

Σε ζευγάρια μελετήστε την πηγή προσομοίωσης του έργου Hyper σχετικά με τα ιστολόγια.

Μπορείτε να βρείτε όλες τις ασκήσεις προσομοίωσης του έργου HYPER στην εκπαιδευτική πλατφόρμα της σελίδας του έργου HYPER: <http://hyper-project.eu/>

Οι ακόλουθες ερωτήσεις βοηθούν να κάνετε μια ανασκόπηση του υλικού που μελετήσατε και να σκεφτείτε τις εμπειρίες σας σχετικά με τη νεολαία και τα ιστολόγια.

- Ποιες είναι οι προσωπικές σας εμπειρίες αναφορικά με τα ιστολόγια; Για ποιο σκοπό τα χρησιμοποιείτε;
- Ποια είναι τα προειδοποιητικά σημάδια ριζοσπαστικοποίησης που επισημαίνονται σε αυτόν την πηγή;
- Έχετε καθόλου εμπειρία αναφορικά με εφήβους που μιλάνε για αυτό το θέμα;
- Πώς θα προσεγγίζατε ένα άτομο που έχει ριζοσπαστικοποιηθεί με αυτό τον τρόπο και τι πιστεύετε ότι πρέπει να γίνει σε τέτοια περίπτωση;

Πρακτική δραστηριότητα

Η υπόθεση της Leonora Messinger – μια Γερμανίδα που μετακόμισε σε Ισλαμικό κράτος
Παιχνίδι συντονισμού βασισμένο σε μια ιδέα από www.gesichtzeigen.de

Πηγή: Το ακόλουθο κείμενο είναι απόσπασμα από ένα άρθρο της Γερμανικής Εφημερίδας “Der Tagesspiegel”, το οποίο δημοσιεύτηκε στις 07/09/2019

Online (31/01/2020): <https://www.tagesspiegel.de/themen/reportage/verliebt-in-einen-dschihadisten-er-verlor-seine-tochter-mit-15-an-den-is-kommt-sie-jetzt-zurueck/24989756.html>

Ερωτευμένη με έναν τζιχαντιστή. Έχασε την 15χρονη κόρη του από το ISIS – θα επιστρέψει πίσω τώρα;

Η Leonora ήταν 15 ετών όταν έφυγε από το πατρικό της στο South Harz και εντάχθηκε στο ISIS. Τώρα θέλει να επιστρέψει. Ο πατέρας της δεν ξέρει σε τι να ελπίζει.

Η Leonora τα πάει πολύ καλά με τον πατέρα της. Μέχρι τη στιγμή που ερωτεύτηκε ένα τζιχαντιστή.

Οι κόρες μπορούν να γίνουν σκληρές. Απλώς δεν μπορείτε να προβλέψετε πότε θα ανταλλάξουν το σπίτι των γονιών τους για μια νέα ζωή. Και τι γίνεται αν αυτή η νέα ζωή δεν έχει καμία σχέση με την παλιά;

Ο Maik Messing έχασε την κόρη του, την οποία φωνάζει Leo, κάποτε «η μικρή μου Leo», πριν τέσσερα χρόνια με αυτό τον τρόπο. Μια μέρα, στις 12 Μαρτίου του 2015, η Leonora Messing έφυγε από το σπίτι στο Breitenbach στο νότιο Harz Foreland και εξαφανίστηκε. Στην αρχή χωρίς κανένα ίχνος.

Ο πατέρας της είχε παντρευτεί τη δεύτερη του γυναίκα ένα μήνα πριν. Αλλά αυτός δεν θα μπορούσε να ήταν ο λόγος. Το παιδί τα πήγαινε πολύ καλά με τη μητριά της, και δεν φαινόταν να αντιμετωπίζει οποιαδήποτε προβλήματα. Πρόσφατα είχε δείξει ενδιαφέρον ακόμα και για το Ισλάμ. Χρειάστηκαν έξι μέρες για να βρουν ένα σημάδι ζωής.

«Η κόρη σου είναι καλά», είπε ένας άγνωστος άνδρας. Είχε «φτάσει».

Ο Maik Messing σήμερα θυμάται ότι τότε δεν είχε καταλάβει. Έφτασε, που;

«Είναι σπίτι.»

Η Leonora ήταν 15 χρονών τότε. Και το έσκασε για να πάει στο Ισλαμικό Κράτος. Εκεί έγινε η τρίτη σύζυγος ενός πολεμιστή του Ισλαμικού Κράτους ο οποίος αποκαλεί τον εαυτό του Nihad.

Αποκεφαλίζει ανθρώπους για την τζιχάντ, λέει.

«Έχεις στο μυαλό σου την εικόνα του γαμπρού σου», λέει ο Maik Messing, «μια μαυροντυμένη μορφή, και συμβολικά ενσαρκώνει αυτό στο οποίο έχασα την κόρη μου. Αυτός ο άνθρωπος αντιπροσωπεύει τον τρόπο του κράτους του χαλιφάτου, την στρατολόγηση, τα πολλά ψέματα, τα πολλά βάσανα που έχουμε επίσης βιώσει».

Αλλά τον αποκαλεί γαμπρό του.

«Ναι», λέει ο Maik Messing, γεννημένος το 1972, «αυτό τους εκπλήσσει όλους».

Αλλά τι άλλο του μένει, ρωτάει, από το να αναγνωρίσει τον πατέρα των εγγονιών του ως γαμπρό του.

Δεν παίρνει κάθε πατέρας τον γαμπρό που θέλει. Ο Messing πήρε ένα που δεν του άφηγε αμφιβολία για το «ποιος έχει το πάνω χέρι».

Ο Nihad βίωσε έντονη ριζοσπαστικοποίηση που μέσα σε λίγους μήνες τον μετέτρεψε από οξυγονοκολλητή που ζούσε στο Zeitz στη Saxony-Anhalt με το όνομα Martin Lemke, σε πολεμιστή του Ισλαμικού Κράτους με το όνομα Abu Yasir al-Almani. Είναι ένας από τους 1050 Σαλαφιστές που πήγαν στη Συρία από τη Γερμανία. Μέσα από βιντεογραφημένα μηνύματα, καυχιέται ότι αποκεφαλίζει ανθρώπους για την «τζιχάντ». Η κόρη του Messing προέρχεται από την ίδια περιοχή με αυτόν, απέκτησαν μαζί δύο παιδιά ενώ εκείνος συνεχίζει την καριέρα του στο ISIS. Λέγεται ότι ήταν μέλος της ηθικής αστυνομίας του χαλιφάτου και αργότερα έγινε μια σημαντική φιγούρα του Αμνιτζάτ, της δυσφημισμένης κρατικής προστασίας, ένα είδους ισλαμιστικής Γκεστάπο. Είπε ότι απλά επισκεύαζε υπολογιστές. Αυτή τη στιγμή περιμένει να γίνει η δίκη του σε μια Κουρδική φυλακή.

Ο «Nihad» όπως αποκαλεί τον εαυτό του, ο οποίος χρόνια πριν λεγόταν Martin Lemke και ζούσε ως οξυγονοκολλητής στην Κάτω Σαξονία.

Γαμπρός. Είναι επίσης η λέξη με την οποία ο Maik Messing αγωνίζεται για την οικογένειά του. Και δεν θα ήθελε να το κάνει μεγάλο θέμα. Ο Messing, ο οποίος ως αρτοποιός φεύγει πολύ νωρίς το πρωί από το σπίτι του, πριν από την ανατολή του ήλιου, για να πάει στο αρτοποιείο του, είναι ένα φιλήσυχο. Παρ'όλα αυτά, συνεργάστηκε με τους δημοσιογράφους Georg Heil και Volkmar Kabisch για τη συγγραφή ενός βιβλίου – το βιβλίο ονομάζεται «Leonora. Πως έχασα την κόρη μου από το ISIS – και πως πάλεψα για αυτή», το οποίο δημοσιεύτηκε από τον Econ Verlag, ένα

τηλεοπτικό ντοκιμαντέρ ARD θα μεταδοθεί στις 9 Σεπτεμβρίου στις 10.50 μ.μ. Και τώρα, μια ηλιόλουστη καλοκαιρινή μέρα στη θορυβώδη πρωτεύουσα, πρέπει να μιλήσει για αυτό που δεν του αρέσει.

Ακόμα και οι γυναίκες κατατάσσονται ως κίνδυνοι για την ασφάλεια

Κάθεται σε ένα μακρύ ξύλινο τραπέζι που προορίζεται για τέτοιες περιπτώσεις, περιτριγυρισμένος από βιβλία του εκδοτικού οίκου, και το μικρό του κήπο με τους τρεις σκύλους, τα πόλυ και τα πολλά εκτάρια γης είναι πολύ μακριά όταν λέει ότι ήθελε να δείξει τι κρυβόταν πίσω από την «εικόνα» της «όμορφης Leonora» που έχει ακολουθήσει τους μαχητές του Θεού. Ίσως, λέει, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει αυτό το βιβλίο με στόχο να ταρακουνήσει άλλους νέους ανθρώπους που έχουν χάσει επαφή με την πραγματικότητα και να τους σώσει από το θανάσιμο βήμα.

Από τότε που το ISIS έχει κατατροπωθεί και τα διάσπαρτα ερείπια του βρίσκονται σε στρατόπεδα της Συρίας και του βόρειου Ιράκ, το βιβλίο του Messing έχει αποκτήσει πολύ διαφορετικό νόημα. Στη Γερμανία, γίνεται συζήτηση για το τι να κάνουν με τους επιζώντες ακόλουθούς του ISIS και τις οικογένειές τους. Στην Κουρδική επικράτεια, υπολογίζεται ότι 40 πολεμιστές του Ισλαμικού Κράτους περιμένουν την έκδοσή τους. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση αγωνίζεται να τους φέρει στη Γερμανία, όπου ακόμη και οι γυναίκες των πολεμιστών χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες για την ασφάλεια. Τον Ιούνιο, το δικαστήριο αποφάσισε την επιστροφή μιας μητέρας με τα τρία της παιδιά. Για λόγους υγείας.

Μεταξύ των 70 γυναικών που έχουν συλληφθεί, υπάρχουν και πολλές μικρότερες όπως η Leonora, η οποίες ισχυρίζονται ότι είναι αθώες και εκλιπαρούν να τους επιτραπεί η επιστροφή στην πατρίδα τους. Λένε ότι έχουν κουραστεί με τον πόλεμο. Αλλά δυστυχώς, λίγοι δείχνουν να ενδιαφέρονται για την τύχη τους σε αυτή τη χώρα. Ως εκ τούτου, η ιστορία ταλαιπωρίας του Messing αποτελεί επίσης έκκληση ώστε η 19χρονη πλέον κόρη του να μη θεωρηθεί ξένη. Ήταν τόσο λίγο που απέκλινε από το προστατευμένο περιβάλλον που προσπάθησε να της προσφέρει, μια κοπέλα στην εφηβεία που δεν ήξερε τι έκανε. «Δεν μας έδωσε την ευκαιρία να το αποτρέψουμε».

Ο δεσμός με τον πατέρα της είναι στενός. Και οι δύο πέρασαν μια δύσκολη περίοδο το 2013 όταν ο Messing χώρισε με την πρώτη του σύζυγο και η Leonora μέσα σε μια μέρα έχασε επίσης ένα σημαντικό κομμάτι της εμπιστοσύνης της. Ωστόσο τα πράγματα πήγαιναν ακόμα καλά στο σχολείο. Η Leonora ήταν εκπρόσωπος της τάξης, μέλος της σχολικής ορχήστρας, διάβαζε εφημερίδα σε ηλικιωμένους στο γηροκομείο. Οι εκπαιδευτικοί εντυπωσιάζονταν από την έντονη αίσθηση δικαιοσύνης που τη διακατείχε και το σημείωναν στα πιστοποιητικά της. Πολύ όμορφο για να είναι αληθινό; Ο Maik Messing έχει αναρωτηθεί πολλές φορές. Τι έπρεπε να προσέξει; Η ερώτηση αυτή στροβιλίζει στο κεφάλι του: Γιατί γιατί!

Αρχικά δεν άνηκε στη φάση του του Isis λέει.

Στενά δρομάκια, χωρίς δίκτυο κινητής τηλεφωνίας, ένας διαχειρίσιμος, συντηρητικός κόσμος στον οποίο η Leonora τους γνωρίζει όλους, ακόμα και αν δεν υπάρχουν καθόλου κοπέλες στην ηλικία της. Όταν ο Messings πήρε την κόρη του σε μια φίλη της, αυτή εξαφανίστηκε μέσα στο σπίτι και του είπε να την παραλάβει σε συγκεκριμένη ώρα. Οι γονείς έμαθαν πολύ αργότερα ότι ταξίδεψε στην Φρανκφούρτη στο Μάιν για να συναντήσει μέλη της ριζοσπαστικοποιημένης μουσουλμανικής της κλίμακας. Είναι όλες κοπέλες που όπως και η ίδια αναζητούν μια νέα ταυτότητα. Βυθίζονται σε έναν μυστηριώδη κόσμο γεμάτο κανόνες και περίεργες εκφράσεις όπως «alhamdulillah» ή «SubhanAllah» με τις οποίες ξεκινούν τις συζητήσεις τους. Υπάρχουν τώρα συνεντεύξεις της Leonora από το στρατόπεδο προσφύγων του Al-Haul. Εκεί αφηγείται τον

τρόπο που ξεκίνησαν όλα. Όπως αναφέρει σε δημοσιογράφο του «Star», αρχικά δεν ήταν μέρος της «φάσης του Isis». «Με κάποιο τρόπο, που δεν ξέρω πραγματικά, ήρθα σε επαφή με το ISIS μέσω του διαδικτύου». Γνώρισε μια Γαλλίδα η οποία διοικούσε ένα διαδικτυακό κατάστημα για ισλαμικά ρούχα στη Λειψία. Συμμετείχε σε μια ομάδα του Whatsapp. «Συμβαίνει πολύ γρήγορα. Ξαφνικά ήμουν μπλεγμένη». Όταν ήθελε να «καλύψει τον εαυτό της», ήξερε ότι δεν θα μπορούσε ποτέ να το επιβάλει στο περιβάλλον της. «Τότε είχα σκεφτεί ότι αν πήγαινα στη Συρία, θα μπορούσα να ζήσω μια ισλαμική ζωή με τον άντρα και τα παιδιά μου».

Η Leonora έγινε η Τρίτη του σύζυγος. Αυτή είναι η επίσημη φωτογραφία από το γάμο.

Αυτή είναι η υπόσχεση με την οποία το αυτοανακηρυγμένο χαλιφάτο προσελκύει πιστούς από όλο τον κόσμο: ότι δεν θα είχαν εχθρούς εκεί. Πράγματι, ο πόλεμος στη Συρία, στον οποίο οι μουσουλμάνοι πολεμούν εναντίον μη μουσουλμάνων και μουσουλμάνων εναντίον μουσουλμάνων, δημιουργεί μια τεράστια αγορά γάμου. Στο διαδίκτυο, οι μαχητές, οι οποίοι συνήθως δεν είναι λιγότερο εκτοπισμένοι, αναζητούν γυναίκες με τις οποίες μπορούν να ενισχύσουν το καθεστώς τους. Με αυτό τον τρόπο η Leonora μεταφέρθηκε στον Martin Lemke ή αλλιώς Nihad. Η θέση του στο ISIS του επέτρεψε να αποκτήσει και Τρίτη γυναίκα, πέρα από τις δύο που ήδη είχε. Όταν η υπόθεση της γίνεται γνωστή, αμέσως προκαλεί αναταραχή. Επειδή η Leonora δεν έχει το συνηθισμένο πολιτιστικό υπόβαθρο που θα έκανε την απόφαση της ευκόλως κατανοητή.

Αυτό που αποκαλεί «μετανάστευση» προετοιμάζεται με ιδιαίτερη προσοχή. Ο Maik Messing αργότερα βρίσκει και μια λίστα πακεταρίσματος. Η κόρη του δεν αφήνει αποχαιρετιστήριο γράμμα. Εκμυστηρεύτηκε σε μια φίλη της ότι δεν είχε κανένα «άγχος» με τους γονείς της. «Αλλά θέλω να ζήσω διαφορετικά. Πρέπει να μεταμφιεστώ εντελώς. Ζω μια διπλή ζωή».

«Δεν μπορώ να διώξω αυτό που φοβούνται οι άνθρωποι»

Από τα ιστορικά των συνομιλιών, ο Messing μαθαίνει αργότερα ότι η ομάδα των κοριτσιών «έβαζε η μια την άλλη στο σωστό δρόμο» μέσω διαδικτύου.

Κάθε φορά που κάποια από αυτές ξεκινούσε να αμφιταλαντεύεται, ανασυγκροτείται από τις φίλες της, με τη Leonora ειδικότερα να συζητά με ενθουσιασμό θρησκευτικά ζητήματα με μια ψεύτικη Ισλαμική ταυτότητα στο Facebook. Προσποιείται ότι είναι ειδική και μιλά για το «καθήκον» τους να βοηθήσουν τα «αδέλφια» τους στη Συρία.

Γιατί η κοπέλα που πρόσφατα είχε αναρτήσει βίντεο ομορφιάς και lifestyle και πήγαινε κρουαζιέρες με τους γονείς της, δεν αντιλήφθηκε τον κίνδυνο; Πως γίνεται να μην βλέπει τα τρομερά πράγματα που αναφέρονται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης εκείνη την περίοδο; «Δεν μπορώ να διώξω το φόβο των ανθρώπων για εκείνη», αναφέρει ο Messing. Και παραδέχεται ότι η αγαπημένη του κόρη «έχει γίνει παραβάτης». «Επίσης, και εμείς πρέπει να μάθουμε να την εμπιστευόμαστε ξανά»

Παραδόξως, η επαφή με τη Leonora δεν διακόπηκε ποτέ εντελώς. Παρόλο που ο Nihad επανειλημμένα επιβάλλει απαγορεύσεις επαφής για πολλές εβδομάδες ή διακοπή της πρόσβασης στο διαδίκτυο, η κοπέλα επικοινωνεί από την καρδιά του Ισλαμικού Κράτους, όπου αρχικά ζει σε ένα διαμέρισμα με τουλάχιστον μία από τις άλλες δύο συζύγους. Ο Maik Messing παρασύρεται σε ένα κόσμο εντελώς άγνωστο. Γνωρίζει που βρίσκεται η Συρία. «Αλλά δεν άκουσα ποτέ για τη Ράκκα».

Στις συζητήσεις του εκείνος και η Leo είναι πιο ομιλητικοί από πριν. Η Leo συνδέεται σύμφωνα με ένα καθορισμένο πρόγραμμα. Ο Maik αντίστοιχα οργανώνει την καθημερινότητα του σύμφωνα με αυτό το πρόγραμμα. Και τώρα, με τον ήλιο στην πλάτη του, αναρωτιέται ακόμα πώς το άντεχε. «Το παιδί μου βρίσκεται στη Ράκκα, όπου μαίνεται το κακό, και γιορτάζει μαζί με τη Γαλλίδα κοπέλα επειδή βρήκαν να αγοράσουν μαλακό τυρί από άπου. Και μαθαίνω για αυτό επειδή η Leo μου στέλνει τη μουσική της Helene Fischer, "Breathless through the night."».

Έτσι την γνωρίζουν οι φίλοι της. Η Leonora ήταν εκπρόσωπος της τάξης της, διάβαζε εφημερίδα σε ηλικιωμένους σε ένα γηροκομείο.

Αυτό, λέει ο Messing, δεν πρέπει να εξηγηθεί σε κανέναν. Πέραν από το γεγονός ότι δεν πρέπει να εξηγηθεί σε κανέναν. Οι δύο γυναίκες θέτουν τη ζωή τους σε κίνδυνο με αυτή την κινητικότητα αν βγει παραέξω. Ο πατέρας δεν πρέπει να αφήσει κανένα να μάθει πόσα πράγματα βιώνει από το εσωτερικό του ISIS.

«Έμαθες νέα της»;

«Ναι, είναι καλά».

«Εντάξει».

Η επαφή στο χωριό περιορίζεται σε τόσο σύντομες ανταλλαγές λέξεων. Τώρα είναι αυτός που ζει διπλή ζωή. Με σχόλια που σκόπιμα συγκρατεί, η αφέλεια του τροφοδοτεί το ενδιαφέρον της κόρης του για να του εξηγήσει την κατάσταση. Ο Messing ακούει ζωντανά τις αεροπορικές

επιδρομές και τις επιθέσεις εδάφους, καθώς και τις αυξανόμενες εντάσεις μεταξύ των συζύγων του Nihad.

- Leonora: Εδώ επικρατεί λίγη ένταση πάλι. Η Sherine παραλογίζεται και ο Nihad έχει κακή διάθεση εδώ και 24 ώρες.

- Γιατί συμβαίνει αυτό;

- Leonora: Δεν έχω ιδέα. Ουρλιάζει συνεχώς λόγω του Nihad. Όλα είναι ανόητα.

- Ω!

- Leonora: Ο Nihad λέει όλη την ώρα: Φύγε και μην με ενοχλείς. Εδώ και λίγες μέρες έρχεται στο δωμάτιο μου και περιπλανιέται. Έβαψε τα μαλλιά της έντονα κόκκινα, αλλά πραγματικά κόκκινα επειδή αγαπά το κόκκινο. Και αυτός έρχεται στο δωμάτιο μου και λέει, σκατά. Μισώ το κόκκινο. Και θα έπρεπε να το ξέρει μετά από δύο χρόνια.

Οι ζηλοτυπίες δηλητηριάζουν το κλίμα του σπιτιού τόσο πολύ που ο Nihad χωρίζει την οικογένειά του σε διαφορετικά διαμερίσματα.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 18 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 19 ↓

Μελετήστε τα δύο εκπαιδευτικά προγράμματα του έργου HYPER για ομότιμους και για γονείς, εθελοντές νέων και κηδεμόνες

Σε αυτή τη δραστηριότητα, θα ρίξουμε μια ματιά στα δύο εκπαιδευτικά προγράμματα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου Hyper. Συγκεκριμένα:

- Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Hyper για Ομότιμους νέους
- Το Εισαγωγικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Hyper

Το εκπαιδευτικό Πρόγραμμα HYPER για ομότιμους αποτελείται από 5 εργαστήρια διάρκειας 4 ωρών για συνολικά 20 ώρες δια ζώσης εκπαίδευσης. Η διδακτέα ύλη και το εγχειρίδιο μαθητή στοχεύουν στην παροχή υλικού και κατευθυντήριων γραμμών που απαιτούνται για την εφαρμογή αυτών των εργαστηρίων, σε εκπαιδευτές νεολαίας.

Το Εισαγωγικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα HYPER βοηθά γονείς, εθελοντές νέων και κηδεμόνες να αντιμετωπίσουμε καλύτερα τον κίνδυνο ριζοσπαστικοποίησης των νέων και να διαχειριστούν αυτές τις αυξανόμενες απειλές. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα περιλαμβάνει 15 ώρες εκπαίδευσης στην τάξη και 10 ώρες αυτόνομης μάθησης.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 19 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 20 ↓

Συνολική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος;

Αγαπητοί συμμετέχοντες,

Θα θέλαμε να αξιολογήσετε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα συμπληρώνοντας το πιο κάτω ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθεί για αξιολόγηση ποιότητας.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Παρακαλώ αξιολογήστε την ποιότητα του εκπαιδευτικού προγράμματος βαθμολογώντας τις πιο κάτω δηλώσεις. Παρακαλώ χρησιμοποιήστε την ακόλουθη βαθμολογική κλίμακα.

1 – Διαφωνώ έντονα	2 – Διαφωνώ	3 – Δεν είμαι σίγουρος/η	4 – Συμφωνώ	5 – Συμφωνώ απόλυτα
---------------------------	--------------------	---------------------------------	--------------------	----------------------------

Παρακαλώ σημειώστε την απάντησή σας με ένα Χ

Παράμετρος υπό αξιολόγηση	1	2	3	4	5
Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ήταν ξεκάθαρο και καλά προετοιμασμένο.	☐	☐	☐	☐	☐
Η ατζέντα του προγράμματος ήταν ξεκάθαρη και καλά προετοιμασμένη.	☐	☐	☐	☐	☐
Το πρόγραμμα άρχισε στην ώρα του.	☐	☐	☐	☐	☐
Οι στόχοι του προγράμματος ήταν ξεκάθαροι.	☐	☐	☐	☐	☐
Το πρόγραμμα ήταν αρκετά ενδιαφέρον.	☐	☐	☐	☐	☐
Οι παρουσιάσεις και τα βίντεο που χρησιμοποιήθηκαν στο πρόγραμμα ήταν σχετικά με το θέμα και ποιοτικά.	☐	☐	☐	☐	☐
Οι δραστηριότητες μάθησης ήταν καλά δομημένες.	☐	☐	☐	☐	☐
Η ιστοσελίδα του έργου HYPER παρουσιάστηκε εκτενώς.	☐	☐	☐	☐	☐
Ο εκπαιδευτής ήταν επαρκώς καταρτισμένος στο θέμα.	☐	☐	☐	☐	☐
Η αίθουσα ήταν αρκετά μεγάλη.	☐	☐	☐	☐	☐
Η ποιότητα του WIFI ήταν ικανοποιητική.	☐	☐	☐	☐	☐
Ο τεχνικός εξοπλισμός (τραπέζια, καρέκλες, συσκευή προβολής, πίνακας) ήταν πλήρως λειτουργικός.	☐	☐	☐	☐	☐
Είμαι ικανοποιημένος/η με την προσφορά ροφημάτων κατά τα διαλείμματα (καφές, τσάι, νερό κτλ.)	☐	☐	☐	☐	☐
Το πρόγραμμα έχει ανταποκριθεί πλήρως στις προσδοκίες μου.	☐	☐	☐	☐	☐
Νιώθω ότι οι γνώσεις μου έχουν αυξηθεί από το πρόγραμμα.	☐	☐	☐	☐	☐
Νιώθω ότι οι δεξιότητες μου έχουν αυξηθεί από το πρόγραμμα.	☐	☐	☐	☐	☐
Το πρόγραμμα έχει ανταποκριθεί πλήρως στις προσδοκίες μου.	☐	☐	☐	☐	☐
Θα χρησιμοποιήσω το εκπαιδευτικό υλικό και τα αποτελέσματα του έργου HYPER στην εργασία μου.	☐	☐	☐	☐	☐

Σας ευχαριστώ για την αξιολόγησή σας!

Μπορείτε να προσθέσετε επίσης και κάποια λεκτική αξιολόγηση. Για παράδειγμα, μπορείτε να απαντήσετε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- Πως θα αξιολογούσατε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα;
- Τι σας άρεσε;
- Ποιες από τις ικανότητες που έχετε αποκτήσει και ποιες γνώσεις μπορείτε να χρησιμοποιήσετε πρακτικά στη ζωή σας;

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 20 ↑

ΜΕΡΟΣ 2 – ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΜΑΘΗΣΗ

Στο δεύτερο μέρος του εκπαιδευτικού προγράμματος έχετε την ευκαιρία να εμβαθύνετε τις γνώσεις που αποκτήσατε κατά τη διάρκεια του προγράμματος που πραγματοποιήθηκε στην τάξη. Παρακαλώ, ακολουθήστε τις οδηγίες των πιο κάτω δραστηριοτήτων και χρησιμοποιήστε το διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών και γνώσεων.

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1 ↓

Μοντέλα που εξηγούν τη διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης

Το θέμα της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στη βία είναι πολύπλοκο. Επομένως, δεν υπάρχει μια απλή εξήγηση σχετικά με μια τυπική πορεία που οδηγεί σε αυτή. Ωστόσο, ερευνητές και εμπειρογνώμονες παγκοσμίως προτείνουν διάφορα μοντέλα για τον καλύτερο καθορισμό συγκεκριμένων σταδίων στην διαδικασία.

Μπορείτε να εξοικειωθείτε, για παράδειγμα, με αυτά τα δύο μοντέλα:

1/ MOGHADDAM STAIRCASE – Μοντέλο που εστιάζει αποκλειστικά στο άτομο και προτείνει μια διαδικασία βήμα προς βήμα, όπως μια σκάλα (Συγγραφέας - Fathali M. Moghaddam)

2/ THE RADICALISATION PROCESS ACCORDING TO MARC SAGEMAN – Μοντέλο που αναφέρεται στο αίσθημα αδικίας (Συγγραφέας - Sageman, Marc)

Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες στο διαδίκτυο σχετικά με αυτά τα μοντέλα που εξηγούν την διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 1 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2 ↓

Παρακολούθηση ταινιών που βοηθούν στην κατανόηση του ζητήματος της ριζοσπαστικοποίησης

Μπορείτε να παρακολουθήσετε τις πιο κάτω ταινίες που πιθανόν να σας κάνουν καλή εντύπωση. Επίσης, μπορείτε να αναζητήσετε περισσότερες ταινίες για ριζοσπαστικοποίηση ή την τρομοκρατία.

- Η ταινία «Γκάντι» (Gandhi) είναι ένα επικό ιστορικό δράμα του 1982 βασισμένο στη ζωή του Mohandas Karamchand Gandhi. Ο Γκάντι ήταν ηγέτης του Ινδικού κινήματος μη-βίας και μη-συνεργασίας για ανεξαρτησία, ενάντια στην κυριαρχία της χώρας του από το Ηνωμένο Βασίλειο τον 20^ο αιώνα. Η ταινία είναι μια συμπαραγωγή Βρετανίας και Ινδίας, η οποία γράφτηκε από τον John Briley και σκηνοθετήθηκε από τον Richard Attenborough. Ο Ben Kingsley βρίσκεται στον πρωταγωνιστικό ρόλο.
- Η ταινία «22 Ιουλίου» (22 July) είναι μια παραγωγή του 2018 και αποτελεί ένα Αμερικάνικο εγκληματικό δράμα για τις επιθέσεις της Νορβηγίας και τα επακόλουθά της το 2011. Είναι βασισμένο στο βιβλίο «One of Us: The Story of a Massacre in Norway — and Its Aftermath» της Åsne Seierstad.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 2 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3 ↓

Εξερευνήστε το υλικό προσομοίωσης του έργου HYPER

Κατά τη διάρκεια της δια ζώσης εκπαίδευσης, έχετε ήδη πάρει μία πρώτη εικόνα όσον αφορά το υλικό προσομοίωσης του έργου HYPER. Έχετε προηγουμένως εξερευνήσει το υλικό προσομοίωσης για τα ηλεκτρονικά διαδικτυακά παιχνίδια και τα blogs. Τώρα είναι μια εξαιρετική ευκαιρία να γνωρίσετε με λεπτομέρεια κι άλλο υλικό. Παρακαλώ, πηγαίνετε στην ιστοσελίδα του έργου HYPER <http://hyper-project.eu/> και ρίξτε μια ματιά στις 12 ασκήσεις προσομοίωσης.

Ανατρέξτε στο υλικό για να πάρετε μια σφαιρική εικόνα του υλικού προσομοίωσης. Αναγνωρίστε τα θέματα που είναι σημαντικά για τους νέους με τους οποίους δουλεύετε. Σκεφτείτε με ποιο τρόπο θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε αυτό το υλικό στην καθημερινή σας εργασία. Δημιουργήστε ένα νοητικό χάρτη (mind map) από δυνατότητες.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 3 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4 ↓

Εξερευνήστε το υλικό αυτοβοήθειας του έργου HYPER

Έχετε ήδη μια πρώτη εικόνα από τις πηγές αυτοβοήθειας HYPER από τη συμμετοχή σας στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην τάξη. Πηγαίνετε στην ιστοσελίδα του έργου HYPER και ρίξτε μια ματιά στο υπόλοιπο υλικό της πλατφόρμας.

Οι πηγές αυτοβοήθειας HYPER παρέχουν επιπλέον υλικό και ερωτήσεις που θα σας βοηθήσει να προβληματιστείτε σχετικά με τα διάφορα θέματα. Μελετήστε το υλικό από τις 12 πηγές αυτοβοήθειας και τα θέματα που αναφέρονται. Αναγνωρίστε τα θέματα που είναι σημαντικά για τους νέους με τους οποίους δουλεύετε. Σκεφτείτε με ποιο τρόπο θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε αυτό το υλικό στην καθημερινή σας εργασία. Δημιουργήστε ένα νοητικό χάρτη από δυνατότητες.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 4 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5 ↓

Εξερευνήστε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για ομότιμους του έργου HYPER

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης στην τάξη, έχετε ήδη πάρει μία εντύπωση σε σχέση με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για ομότιμους του έργου HYPER. Ανατρέξτε στη διδακτέα ύλη και το συμπληρωματικό υλικό που παρέχεται για να στηθεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα τέτοιου τύπου.

Δημιουργήστε το πρώτο πρόχειρο σχέδιο μαθήματος για μια τέτοια εκπαίδευση για τους νέους ανθρώπους με τους οποίους δουλεύετε. Προβληματιστείτε αναφορικά με τις ακόλουθες παραμέτρους:

- Αναγνώριση της ομάδας-στόχου: Ποιος θα μπορούσε να είναι μια κρίσιμη φωνή ή είναι ήδη ο ηγέτης μέσα στην ομάδα-στόχο σας;
- Πώς θα μπορούσατε να παρακινήσετε τους νέους να λάβουν μέρος στην εκπαίδευσή σας;
- Πώς θα προσκαλούσατε νέους στην εκπαίδευσή σας (μέσω μέσων κοινωνικής δικτύωσης, με προσωπικές προσκλήσεις, με διαφημιστικά φυλλάδια κλπ.);
- Τι χρειάζεται για την υλοποίηση της εκπαίδευσης (υλικό, χώρος κλπ.);
- Ποια μέλη της ομάδας θέλετε να εμπλέξετε στην εκπαίδευση;
- Ποια είναι τα επόμενα βήματα για να υλοποιηθεί η εκπαίδευση;

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 5 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6 ↓

Εξερευνήστε το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του έργου HYPER για Γονείς, Εθελοντές Νέων και Κηδεμόνες

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης στην αίθουσα, έχετε ήδη πάρει μία εντύπωση για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του έργου HYPER για Γονείς, Εθελοντές Νέων και Κηδεμόνες.

Παρακαλώ ανατρέξτε στη διδακτέα ύλη και στο συμπληρωματικό υλικό που παρέχεται για να στηθεί μια εκπαίδευση αυτού του είδους.

Δημιουργήστε ένα πρώτο πρόχειρο σχέδιο μαθήματος για την προσφορά μιας τέτοιας εκπαίδευσης στους γονείς, εθελοντές νέους και κηδεμόνες με τους οποίους εργάζεστε. Προβληματιστείτε αναφορικά με τις ακόλουθες παραμέτρους:

- Αναγνώριση της ομάδας-στόχου: Ποιος θα μπορούσε να συμπεριληφθεί στην εκπαίδευσή σας;
- Πώς θα μπορούσατε να παρακινήσετε γονείς, εθελοντές νέων και κηδεμόνες να λάβουν μέρος στην εκπαίδευσή σας;
- Πώς θα προσκαλούσατε την ομάδα στόχο στην εκπαίδευσή σας (μέσω μέσων κοινωνικής δικτύωσης, με προσωπικές προσκλήσεις, με διαφημιστικά φυλλάδια κλπ.);
- Τι χρειάζεται για την υλοποίηση της εκπαίδευσης (υλικό, χώρος κλπ.)
- Ποια μέλη της ομάδας θέλετε να εμπλέξετε στην εκπαίδευση;
- Ποια είναι τα επόμενα βήματα για να υλοποιηθεί η εκπαίδευση;

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 6 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7 ↓
Τρομοκρατία στην Ευρώπη

Ο Εξτρεμισμός και ο Ριζοσπαστισμός είναι όροι που υποδεικνύουν ακραίες προσεγγίσεις και νοοτροπίες ή την υπεράσπιση και υποστήριξη ριζικών αλλαγών στην κοινωνία. Είναι σημαντικό να έχετε υπόψη σας ότι όλοι οι τρομοκράτες είναι εξτρεμιστές, αλλά δεν είναι όλοι οι εξτρεμιστές τρομοκράτες. Κι αυτό λόγω του ότι ο εξτρεμισμός και ο ριζοσπαστισμός είναι κάτι πιο σύνθετο από απλά ένα πιστεύω και μία νοοτροπία. Η τρομοκρατία όμως είναι η χρήση βίας και εκφοβισμού προς την επιδίωξη συγκεκριμένων στόχων.

Ριζικές ή ακραίες απόψεις και οπτικές μπορούν να θεωρηθούν κανονικές και αποδεκτές αν βρίσκονται εντός των ορίων του νόμου. Η χρήση όμως βίας ως μέσο υποστήριξης ακραίων απόψεων είναι σίγουρα μη αποδεκτό και μη κανονικό. Ας δούμε την κατάσταση σήμερα στην Ευρώπη αναφορικά με την τρομοκρατία. Οι πληροφορίες είναι από την πιο πρόσφατη διαθέσιμη Αναφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάσταση και τις Τάσεις της Τρομοκρατίας ('European Union Terrorism Situation and Trend Report'), που εκδίδεται από τη Europol.

Το 2018, η τρομοκρατία συνέχισε να αποτελεί μία μείζονα απειλή στην ασφάλεια των Κρατών-Μελών της ΕΕ. Διαπράχθηκαν φρικιαστικές επιθέσεις από τζιχαντιστές, όπως αυτές στην πόλη Trèbes, στο Παρίσι, στη Λιέγη και στο Στρασβούργο, οι οποίες οδήγησαν στην απώλεια δεκατριών συνολικά ανθρώπων ενώ τραυματίστηκαν πολύ περισσότεροι.

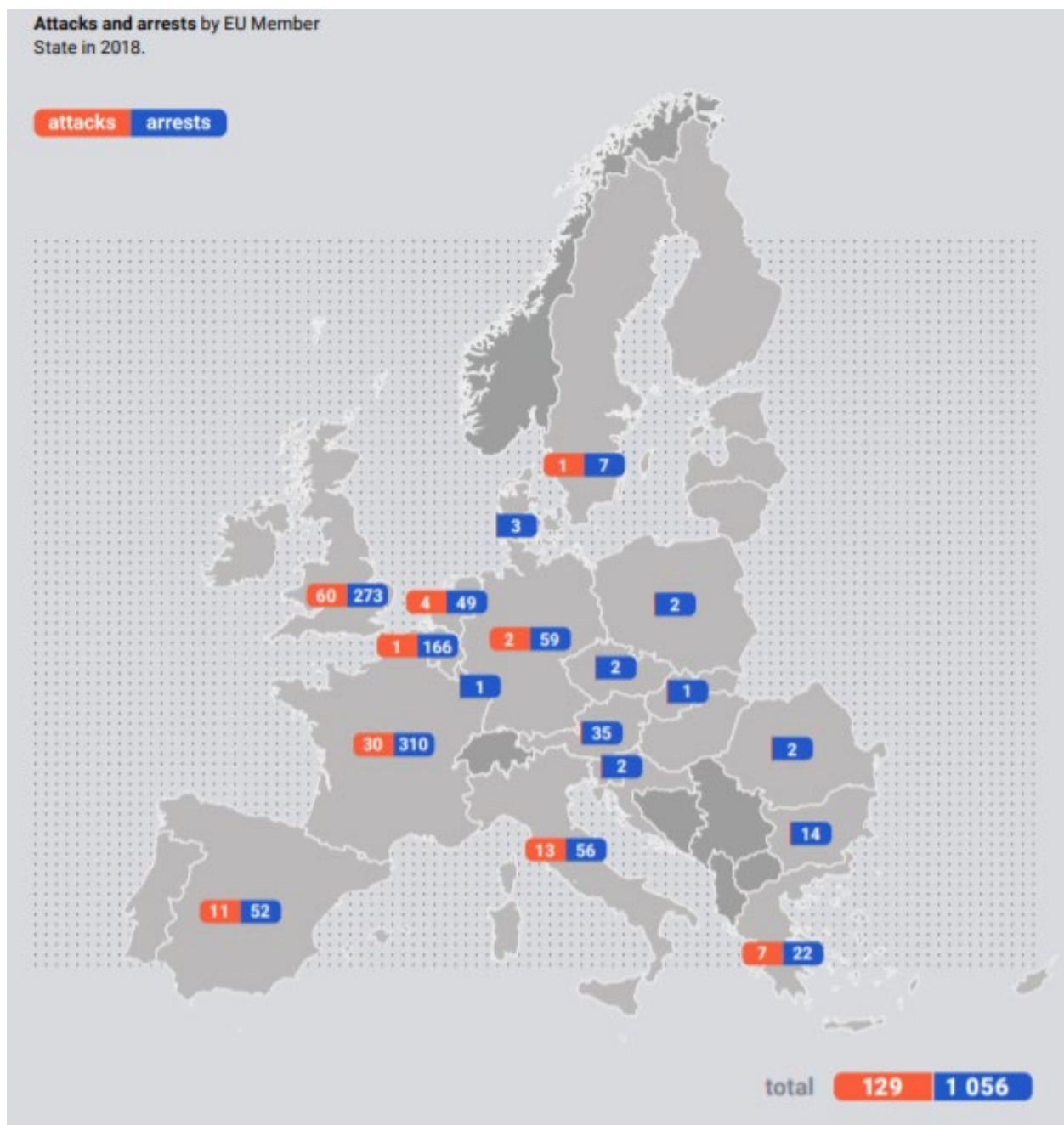
Επιπρόσθετα, μία τρομοκρατική επίθεση από έναν ακροδεξιό εξτρεμιστή στην Ιταλία και οι πολυάριθμες συλλήψεις ύποπτων ακροδεξιών τρομοκρατών που σχεδίαζαν επιθέσεις σε όλη την

Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) καταδεικνύουν ότι εξτρεμιστές με διαφορετικό ιδεολογικό προσανατολισμό όλο και περισσότερο θεωρούν τη βία ως ένα δικαιολογημένο μέσο αντιπαράθεσης. Οι τρομοκράτες δεν στοχεύουν μόνο στο να σκοτώσουν και να τραυματίσουν, αλλά και στο να διχάσουν τις κοινωνίες μας και να σπείρουν το μίσος. Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί, εάν θέλουμε να προστατέψουμε τους πολίτες μας και τις αξίες μας έναντι στις προσπάθειες για χρήση βίας για πολιτικούς σκοπούς.

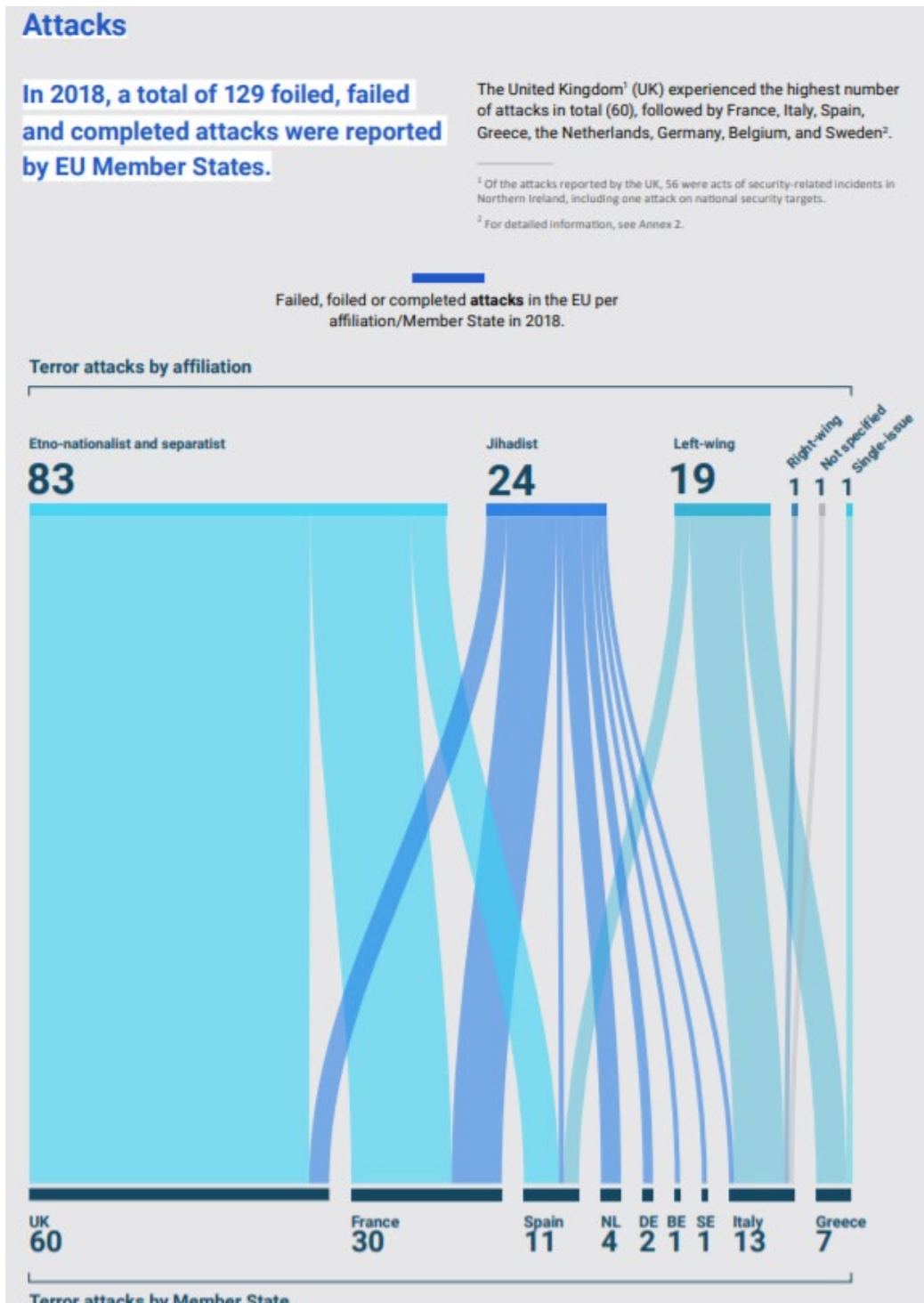
Το 2018, όλοι οι θάνατοι από την τρομοκρατία ήταν το αποτέλεσμα επιθέσεων τζιχαντιστών: 13 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Επιπρόσθετα, 46 άνθρωποι τραυματίστηκαν σε επιθέσεις τζιχαντιστών. Αυτό είναι μία σημαντική μείωση σε σύγκριση με το 2017, όταν δέκα επιθέσεις σκότωσαν 62 ανθρώπους. Το 2018 τα Κράτη-Μέλη της ΕΕ ανέφεραν 16 αποτυχημένα τζιχαντιστικά τρομοκρατικά σχέδια, ένα γεγονός που καταδεικνύει από τη μια την συνεχιζόμενη έντονη τρομοκρατική δραστηριότητα και από την άλλη την αποτελεσματικότητα των προσπαθειών αντιμετώπισης της τρομοκρατίας.

Τρομοκρατικές επιθέσεις και συλλήψεις από κράτη μέλη της ΕΕ το 2018

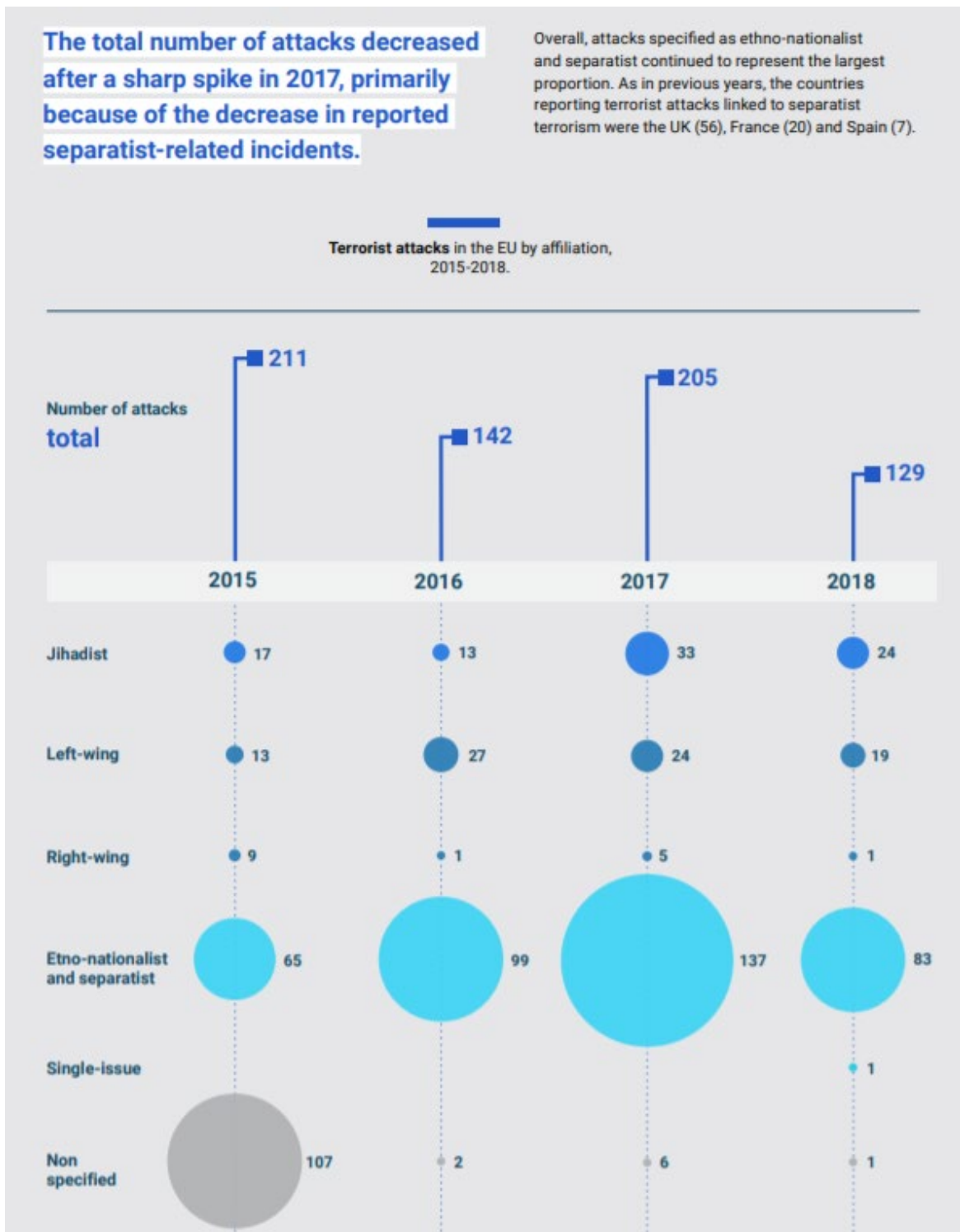
Πηγή: EUROPOL, European Union Terrorism Situation and Trend Report 2019

Τρομοκρατικές επιθέσεις στα κράτη μέλη της ΕΕ

Πηγή: EUROPOL, European Union Terrorism Situation and Trend Report 2019

Τρομοκρατικές επιθέσεις στα κράτη μέλη της ΕΕ τα τελευταία χρόνια

Πηγή: EUROPOL, European Union Terrorism Situation and Trend Report 2019

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 7 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 8 ↓

Πιο αναλυτικές πληροφορίες για ορισμένες τρομοκρατικές επιθέσεις

Θυμάστε τις επιθέσεις το Νοέμβριο του 2015 στο Παρίσι;

Οι επιθέσεις στο Παρίσι του 2015 ήταν μια σειρά από συντονισμένες τρομοκρατικές ενέργειες που έλαβαν χώρα την Παρασκευή, 13 Νοεμβρίου στο βόρειο προάστιο της πόλης, το Saint-Denis. Κατά τη διάρκεια ενός ποδοσφαιρικού αγώνα περίπου στις 21:16, έγιναν τρεις βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας έξω από το στάδιο Stade de France στο Saint-Denis. Στη συνέχεια ακολούθησαν αρκετοί μαζικοί πυροβολισμοί και βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας σε καφετέριες και εστιατόρια. Ένοπλοι πραγματοποίησαν άλλη μια σειρά μαζικών πυροβολισμών και πήραν ομήρους σε μια συναυλία των Eagles of Death Metal στο θέατρο Bataclan, και ακολούθως συγκρούστηκαν με την αστυνομία. Όταν η αστυνομία μπήκε στο θέατρο, οι τρομοκράτες πυροβολήθηκαν ή αυτοκτόνησαν. Συνολικά, από τις επιθέσεις σκοτώθηκαν 130 άτομα, εκ των οποίων οι 89 στο θέατρο Bataclan. Άλλοι 413 τραυματίστηκαν, εκ των οποίων οι 100 σοβαρά. Επτά τρομοκράτες πέθαναν ενώ οι αρχές συνέχισαν να αναζητούν άλλους συνεργούς. Αυτές οι επιθέσεις ήταν οι πιο θανατηφόρες στην Γαλλία μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και οι πιο θανατηφόρες στην Ευρώπη μετά τις βομβιστικές επιθέσεις στη Μαδρίτη το 2004.

Θυμάστε τις επιθέσεις του 2017 στην Βαρκελώνη;

Το απόγευμα της 17^{ης} Αυγούστου το 2017, ο 22χρονος Younes Abouyaaqoub οδήγησε ένα φορτηγό μέσα στον πεζόδρομο La Rambla στη Βαρκελώνη παρασέρνοντας πεζούς. 13 άνθρωποι πέθαναν και τουλάχιστον άλλοι 130 τραυματίστηκαν, ένας εκ των οποίων πέθανε 10 μέρες αργότερα. Ο Abouyaaqoub εγκατέλειψε το χώρο με τα πόδια και έπειτα σκότωσε άλλο ένα άτομο στην προσπάθειά του να κλέψει το αυτοκίνητό του θύματος για να αποδράσει. Εννέα ώρες μετά, πέντε άντρες που θεωρούνταν μέλη της ίδιας τρομοκρατικής οργάνωσης, παρέσυραν πεζούς αυτή τη φορά στο Cambriels σκοτώνοντας μια γυναίκα και τραυματίζοντας άλλες έξι. Και οι πέντε τρομοκράτες πυροβολήθηκαν και σκοτώθηκαν από την αστυνομία. Το βράδυ πριν από την επίθεση στη Βαρκελώνη σημειώθηκε έκρηξη σε ένα σπίτι στην ισπανική πόλη Alcanar, καταστρέφοντας το κτίριο και σκοτώνοντας δύο μέλη της τρομοκρατικής οργάνωσης, συμπεριλαμβανομένου του 40χρονου ιμάμη που θεωρείται ο ιθύνων νους της. Στο σπίτι βρέθηκαν πάνω από 120 δοχεία αερίου, τα οποία σύμφωνα με την αστυνομία, προορίζονταν για την κατασκευή μιας μεγάλης βόμβας ή τριών μικρότερων, για να τοποθετηθούν σε τρία φορτηγά που είχαν νοικιάσει. Απ' ό,τι φαίνεται τα εκρηκτικά πυροδοτήθηκαν κατά λάθος. Συνοψίζοντας, εκτός από τα οκτώ μέλη της οργάνωσης, σκοτώθηκαν 16 άτομα από δέκα εθνικότητες: 13 που παρασύρθηκαν από το φορτηγό στη La Rambla και ένας τραυματίας που απεβίωσε δέκα μέρες μετά, ένας που μαχαιρώθηκε από τον ίδιο τρομοκράτη και ακόμη μία γυναίκα στο Cambriels. Πάνω από 130 άτομα από 34 εθνικότητες τραυματίστηκαν, αρκετοί από αυτούς κρίσιμα. Η Ισπανία δεν περίμενε τέτοιες επιθέσεις, δεδομένου ότι κατείχε μικρό ρόλο στην εκστρατεία κατά του ISIS και άλλων τρομοκρατικών ομάδων.

Η επίθεση στο αεροδρόμιο Atatürk το 2016

Η τρομοκρατική επίθεση στο αεροδρόμιο Atatürk της Κωνσταντινούπολης στην Τουρκία, έλαβε χώρα στις 28 Ιουνίου 2016 και περιλάμβανε πυροβολισμούς και βομβιστικές επιθέσεις

αυτοκτονίας. Οπλισμένοι με αυτόματα όπλα και εκρηκτικές ζώνες πραγματοποίησαν ταυτόχρονη επίθεση στο διεθνή τερματικό σταθμό 2 του αεροδρομίου. Τρεις τρομοκράτες και 45 άλλοι σκοτώθηκαν, ενώ τραυματίστηκαν άλλοι 230. Δύο τρομοκράτες πυροδότησαν τα εκρηκτικά και αυτοκτόνησαν, ενώ ο ένας σκοτώθηκε από τις δυνάμεις ασφαλείας. Η ομάδα παρακολούθησης Turkey Blocks εντόπισε εκτεταμένους περιορισμούς στο διαδίκτυο στα εισερχόμενα και εξερχόμενα μέσα ενημέρωσης, επηρεάζοντας ολόκληρη τη χώρα μετά την επίθεση. Τούρκοι αξιωματούχοι δήλωσαν ότι οι τρομοκράτες λειτουργούσαν εκ μέρους του Ισλαμικού κράτους του Ιράκ και Λεβάντ. Επίσης, υποστήριξαν ότι είχαν έρθει στη χώρα από το μέρος της Συρίας που ελέγχεται από το ISIS. Άλλοι ανέφεραν ότι οι επιθέσεις σχετίζονται με τις πιέσεις που δεχόταν από τις Τούρκικες αρχές. Ωστόσο, κανείς δεν ανέλαβε την ευθύνη για την επίθεση.

Οι πυροβολισμοί του 2015 στην Κοπεγχάγη

Στις 14-15 Φεβρουαρίου του 2015 στην Κοπεγχάγη, έλαβαν χώρα τρία ξεχωριστά επεισόδια πυροβολισμών. Συνολικά, δύο αθώοι και ο δράστης σκοτώθηκαν, ενώ πέντε αστυνομικοί τραυματίστηκαν. Οι πρώτοι πυροβολισμοί πραγματοποιήθηκαν στις 14 Φεβρουαρίου σε μια μικρή δημόσια απογευματινή εκδήλωση με τίτλο «Τέχνη, Βλασφημία και Ελευθερία της Έκφρασης» στο πολιτιστικό κέντρο του Krudttønden, όπου ένας ένοπλος σκότωσε έναν άμαχο και τραυμάτισε τρεις αστυνομικούς. Οι δεύτεροι πυροβολισμοί πραγματοποιήθηκαν αργότερα εκείνο το βράδυ (μετά τα μεσάνυχτα) έξω από την Μεγάλη Συναγωγή της πόλης Krystalgade. Εκεί ένας ένοπλος σκότωσε ένα νεαρό εβραίο άντρα κατά τη διάρκεια ενός παραδοσιακού εορτασμού, ενώ τραυμάτισε δύο αστυνομικούς. Αργότερα, εκείνο το πρωί κοντά στον σταθμό Nørgrebrogade, η αστυνομία εντόπισε, πυροβόλησε και σκότωσε τον ύποπτο, αφού πρώτα αυτός άνοιξε πυρ εναντίον της στην προσπάθειά του να εισέλθει σε ένα κτίριο που ήταν από την επιτήρηση της αστυνομίας.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 8 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 9 ↓
Νέοι και Ριζοσπαστικοποίηση μέσω διαδικτύου

Το διαδίκτυο έχει γίνει το ιδανικό μέσο επικοινωνίας για την διάδοση ριζοσπαστικών ιδεών. Είναι ένα αποτελεσματικό, φτηνό και εύκολα προσβάσιμο εργαλείο που διευκολύνει την διάδοση. Ωστόσο, το διαδίκτυο χωρίς την ύπαρξη προσωπικών σχέσεων δεν έχει τη δύναμη να ριζοσπαστικοποιήσει άτομα. Οι προσωπικές σχέσεις με ανθρώπους με τις ίδιες απόψεις ή πιστεύω εμφανίζονται πάντα στη διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης. Οι διαπροσωπικές σχέσεις (πραγματικές ή εικονικές) παραμένουν ουσιαστικός παράγοντας σε αυτή τη διαδικασία.

Η αλήθεια είναι συνήθως πιο περίπλοκη και δεν μπορεί να αποτυπωθεί σε δύο ή τρεις προτάσεις ή να εμφανιστεί σε ένα βίντεο δύο λεπτών. Δυστυχώς, ο κόσμος του διαδικτύου κατακλύζεται από πληροφορίες και οι άνθρωποι πιθανόν να προτιμούν πιο σύντομα μηνύματα και βίντεο για την πληροφόρησή τους. Το διαδίκτυο αποτελεί έναν εικονικό κόσμο όπου η ανωνυμία ενθαρρύνει την έκφραση οποιονδήποτε απόψεων, συμπεριλαμβανομένων και ακραίων ή επικίνδυνων. Στο διαδίκτυο είστε απομονωμένοι από τον συνηθισμένο κοινωνικό σας κύκλο (οικογένεια, φίλοι κτλ.) και συχνά θα δείτε και θα ακούσετε ριζοσπαστικές ιδέες και απόψεις.

Ενώ, κάθε ασυνάρτητη γνώμη απορρίπτεται και τιμωρείται με προσβλητικά ή μισητά σχόλια. Η κριτική σκέψη παραμένει η μόνη άμυνα κατά τη περιήγηση στο διαδίκτυο.

Τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης έχουν γίνει ένα ουσιαστικό και συναρπαστικό μέρος της ζωής μας. Εκατομμύρια νέοι χρησιμοποιούν αυτές τις πλατφόρμες καθημερινά για να μοιράζονται περιεχόμενο. Μερικές φορές οι νέοι ξοδεύουν υπερβολικό χρόνο και καταλήγουν να ζουν τη ζωή τους μέσα από τα διαδικτυακά τους προφίλ. Μια νέα έρευνα έδειξε ότι το διαδίκτυο γίνεται το νέο «εκκολαπτήριο» της ριζοσπαστικοποίησης. Αυτό οφείλεται εν μέρει, στον τρόπο που χρησιμοποιούν οι ριζοσπάστες τα κοινωνικά μέσα για να ελκύσουν οπαδούς, αλλά και από τους αλγόριθμους της κάθε πλατφόρμας που διαιωνίζει τη πληροφορία. Για παράδειγμα, όταν ένα άτομο αναζητήσει περιεχόμενο στο διαδίκτυο, οι προτάσεις που εμφανίζονται περιέχουν παρόμοιο περιεχόμενο για τον χρήστη. Με αυτό τον τρόπο, τα άτομα που αναζητούν μια συγκεκριμένη πληροφορία στο διαδίκτυο οδηγούνται από πηγή σε πηγή παρόμοιου περιεχομένου, κάτι που πιθανόν να τροφοδοτήσει περαιτέρω το αίσθημα αδικίας για παράδειγμα, και έτσι επιταχύνεται η ριζοσπαστικοποίησή τους.

Το διαδίκτυο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη ριζοσπαστικοποίηση των νέων. Η χρήση του είναι μια καθημερινή δραστηριότητα τους και οι εξτρεμιστές το γνωρίζουν πολύ καλά. Από την άλλη, το διαδίκτυο μπορεί να υποστηρίξει την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης και του βίαιου εξτρεμισμού. Μπορεί να παρέχει ευκαιρίες σε νέους, εκπαιδευτικούς και γονείς για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και να παρέχει γνώση για το πώς λειτουργεί η διαδικασία της ριζοσπαστικοποίησης και διαδικτυακής προπαγάνδας. Επιπλέον, οι εργαζόμενοι στο τομέα της νεολαίας, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς μπορούν μέσα από δραστηριότητες μάθησης να συνεργαστούν για την ανάπτυξη σημαντικών δεξιοτήτων για τη ζωή των νέων. Μερικές από αυτές είναι η κριτική σκέψη, οι διαπολιτισμικές ικανότητες, η ενεργός συμμετοχή στα κοινά, η προώθηση της διαφορετικότητας και των αξιών της ελευθερίας και της ανοχής. Η κατανόηση των βασικών ορισμών και των τάσεων που σχετίζονται με τη ριζοσπαστικοποίηση είναι το πρώτο βήμα για την πρόληψη τραγικών περιστατικών. Εσείς έχετε ήδη κάνει αυτό το βήμα με τη συμμετοχή σας στο Εισαγωγικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα μας για τους Λειτουργούς Νεολαίας Πρώτης Γραμμής.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 9 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 10 ↓

Βαρόμετρο συμπεριφοράς - Εξαιρετικό εργαλείο για την αναγνώριση των ριζοσπαστικών συμπεριφορών που οδηγούν στη βία

Ο канаδικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός CPRLV δημιούργησε ένα πολύ καλό και πρακτικό εργαλείο με τίτλο «Βαρόμετρο Συμπεριφοράς» (Behavior Barometer). Αυτό το εργαλείο βοηθά στην αναγνώριση ριζοσπαστικών συμπεριφορών που οδηγούν σε βία. Τώρα μπορείτε να καταλάβετε αυτό το εργαλείο και να μάθετε να το χρησιμοποιείτε στην πράξη.

NON-SIGNIFICANT BEHAVIOUR

This category includes a series of behaviours associated with diverse forms of political, religious or community engagement, characterized by peaceful actions and democratic means of expression.

- Argues fervently to defend his/her convictions before family members and/or close friends
- Adopts visible signs (traditional clothes, beard, shaved head, religious symbols, specific tattoos, etc.) to express their identity or sense of belonging
- Is active on social media
- Takes a stand and advocates peacefully for a cause related to a community, group, or individual
- Takes a keen interest in current national and/or international events
- Expresses the desire to re-engage, or increase involvement in a religious practice, political movement or other personal identity-related activity
- Converts to or adopts new religious, ideological or political beliefs
- Insists on following specific dietary requirements due to political or religious convictions
- Expresses a need for excitement or adventure
- Wishes to address social injustices

CONCERNING BEHAVIOUR

This category comprises behaviours that point to personal ill-being, including behaviours indicating a growing identification with a cause or ideology (arising from issues around a sense of self-worth), resulting in major behavioural changes.

- Expresses polarizing views of absolute truth, paranoia or extreme mistrust
- Suddenly adopts behaviour that creates a rupture with family practices
- Is drawn to conspiracy theories and discourse
- Pulls away from those who are close and from the usual network of acquaintances
- Suddenly changes his/her habits
- Feels a strong sense of victimization and rejection suffered because of their own identity or beliefs
- Rejects the rules and regulations of institutions and organizations with which they are in contact (school, workplace, athletic organizations, etc.) based on ideological, political or religious grounds
- Refuses to take part in group activities or to interact with certain individuals because of their religion, ethnic group, skin colour, gender or sexual orientation
- Expresses a need to dominate or control others in the name of certain beliefs or an ideological view
- Has difficulty reassessing their own opinions and recognizing the value of differing points of view

TROUBLING BEHAVIOUR

This category encompasses behaviours that can be associated with the beginning of an individual's radical trajectory. It is characterized by an acute mistrust of the outside world, and by a preponderance of views legitimizing the use of violence to achieve one's goals, or to advance one's cause.

- Cuts off ties with family members and close friends in order to keep exclusive company with a new circle of acquaintances or friends because of irreconcilable or extremist beliefs
- Legitimizes or defends the use of violence as legitimate in the service of a cause or an ideology
- Hides a new lifestyle, allegiance or belief system from family members and/or close friends (either online or in real life)
- Draws closer to radicalized individuals or groups known to be extremist
- Becomes suddenly disinterested in professional or school activities
- Displays symbols of affiliation or support associated with recognized violent extremist groups
- Becomes obsessed with conspiracy theories, messianic views or end-of-the-world narratives
- Expresses threatening, hateful or dehumanizing views towards other individuals or groups (who are often deemed to be opponents or enemies)
- Makes threatening or intimidating gestures towards groups or individuals they identify as being against their own beliefs or ideological points of view

ALARMING BEHAVIOUR

This category includes a set of behaviours that attest to an exclusive and sectarian allegiance to an ideology or a cause, which lead the individual to perceive violence as the only legitimate and valid means of action.

- Takes part, regardless of the means (material, financial, or physical) in the activities of violent extremist groups
- Recruits individuals for a violent extremist cause (or encourages their adherence to that cause)
- Is in contact with a group or a network of individuals known to be violent extremists, either online or in real life
- Reinforces own beliefs through regular consultation of violent extremist Internet forums and websites
- Commits or plans violent or hateful acts (vandalism, physical attacks, etc.) inspired by ideological motives or an extremist cause
- Learns about, seeks to acquire and/or practices handling weapons (firearms, explosives, etc.) outside the legal bounds
- Manifests an interest in or plans a trip to a conflict zone or to a region in which violent extremist groups are known to be active

BEHAVIOUR BAROMETER

Source: Centre for the Prevention of Radicalization Leading to Violence (CPRLV)

info-radical.org

Πληροφορίες που ετοιμάστηκαν από τον οργανισμό CPRLV (Κέντρο για την Πρόληψη της Ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στη Βία) σχετικά με το εργαλείο Βαρόμετρο Συμπεριφοράς:

Η έγκαιρη παρέμβαση σε άτομα που έχουν ριζοσπαστικοποιηθεί - ή άτομα που βρίσκονται στη διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης - και η επαγρύπνηση για ενδείξεις ριζοσπαστικοποίησης αποτελεί μια μοναδική πρόκληση για το ευρύ κοινό καθώς και για τους εργαζόμενους πρώτης γραμμής, όπως εκπαιδευτικούς, ψυχολόγους, οικογένειες, κοινωνικούς λειτουργούς και αστυνομικούς. Καθώς το θέμα προσελκύει αυξανόμενη ανησυχία, πολλοί άνθρωποι αισθάνονται μια αυξανόμενη επείγουσα ανάγκη να κατανοήσουν και να αποτρέψουν τη ριζοσπαστικοποίηση. Ωστόσο, για να κατανοήσουν καλύτερα το φαινόμενο της ριζοσπαστικοποίησης, χρειάζονται σχετικές πληροφορίες και οδηγούς προσαρμοσμένους στις ανάγκες τους. Το CPRLV έχει αναπτύξει το Βαρόμετρο Συμπεριφοράς για αυτόν ακριβώς τον σκοπό.

Το Βαρόμετρο είναι ένα εκπαιδευτικό εργαλείο και εργαλείο ευαισθητοποίησης που αναπτύχθηκε βάσει πολλών ακαδημαϊκών μελετών αλλά και πραγματικές περιπτώσεις ριζοσπαστικοποίησης στις οποίες συμμετείχε το CPRLV. Τα σημάδια που παρατηρούνται συνήθως σε περιπτώσεις ριζοσπαστικοποίησης που οδηγούν σε βία και τα οποία πρέπει να προσέχουμε έχουν εντοπιστεί δια μέσω ενδελεχούς ανάλυσης των καταγεγραμμένων δεδομένων. Όσο πιο γρήγορα λάβουμε μέτρα για να σταματήσει η διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης, τόσο μεγαλύτερες είναι οι πιθανότητες να σταματήσει ή ακόμη και να αντιστραφεί. Άλλες συμπεριφορές που συχνά λανθασμένα πιστεύουμε ότι είναι σημάδια ριζοσπαστικοποίησης έχουν συμπεριληφθεί σκόπιμα στο βαρόμετρο για να ξεκαθαρίσουν τυχόν εσφαλμένες αντιλήψεις.

Το βαρόμετρο χωρίζεται σε τέσσερις (4) κατηγορίες συμπεριφορών βάσει του βαθμού σοβαρότητας. Το πλεονέκτημα αυτού του συστήματος είναι ότι παρέχει μια γρήγορη και απλή οπτική αναπαράσταση των παρατηρούμενων συμπεριφορών, ενώ βοηθά στην ευαισθητοποίηση για τις συμπεριφορές που είναι σημαντικοί δείκτες ριζοσπαστικοποίησης. Ορισμένες συμπεριφορές μπορεί να φαίνονται σοβαρές όταν στην πραγματικότητα δεν αποτελούν σημάδια ριζοσπαστικοποίησης. Για παράδειγμα, η έκφραση της ταυτότητας μέσω ορισμένων οπτικών σημείων θεωρείται ασήμαντη συμπεριφορά. Από την άλλη πλευρά, η ύπαρξη σοβαρών δεικτών ως ένδειξη ριζοσπαστικοποίησης μπορεί να είναι τετριμμένοι ή παρεξηγημένοι. Για παράδειγμα, εάν ένα άτομο αρχίσει να κάνει μειωτικά σχόλια για άλλες ομάδες του πληθυσμού.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 10 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 11 ↓

Πώς να χρησιμοποιήσετε το Βαρόμετρο Συμπεριφοράς στην πράξη

Το βαρόμετρο έχει σχεδιαστεί ως εργαλείο διδασκαλίας και δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ένα ολοκληρωμένο εργαλείο διαλογής ή ανίχνευσης ριζοσπαστικοποίησης. Έχει ως βασική επιδίωξη το να βοηθήσει τα άτομα που ανησυχούν για ένα αγαπημένο τους πρόσωπο να μπορέσουν να αντιληφθούν και να εντοπίσουν συμπεριφορές που σχετίζονται με τη ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί σε βία.

Οποιοσδήποτε επιθυμεί να χρησιμοποιήσει το Βαρόμετρο του CPRLV θα πρέπει να γνωρίζει ότι συνήθως δεν εμπίπτουν όλες οι συμπεριφορές ενός ατόμου κάτω από την ίδια κατηγορία στο Βαρόμετρο, αλλά μπορεί να εμπίπτουν σε έναν συνδυασμό κατηγοριών. Είναι επομένως σημαντικό το Βαρόμετρο να μην χρησιμοποιείται για τη διενέργεια αποκλειστικά ποσοτικής αξιολόγησης συμπεριφορών (δηλαδή στον προσδιορισμό της κατηγορίας που περιέχει τον μεγαλύτερο αριθμό παρατηρούμενων συμπεριφορών). Αντίθετα, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την διενέργεια μιας ποιοτικής αξιολόγησης (εξετάζοντας ποιες συμπεριφορές είναι πιο σημαντικές στη συνολική συμπεριφορά του ατόμου).

Είναι σημαντικό πάντα να έχετε υπόψη σας το ότι ορισμένες συμπεριφορές που αναφέρονται στο Βαρόμετρο μπορεί, όταν εξεταστούν ανεξάρτητα, να αποδειχθούν αποτέλεσμα άλλων ζητημάτων που δεν σχετίζονται με τη ριζοσπαστικοποίηση, όπως προβλήματα ψυχικής υγείας ή απόρροια αντιδραστικής διαταραχής των εφήβων. Για αυτό, η παρατήρηση των συμπεριφορών που σχετίζονται με τη ριζοσπαστικοποίηση πρέπει να διεξάγεται στο πλαίσιο μιας συνολικής αξιολόγησης προκειμένου να αποκλειστούν τυχόν άλλες εξηγήσεις για τέτοιου είδους συμπεριφορές.

Πηγή για τις πιο πάνω πληροφορίες: info-radical.org

Περιγραφή 4 ενότητων από τον οργανισμό CPRLV

Αυτές οι ενότητες χαρακτηρίζονται από τον οργανισμό CPRLV ως εξής:

- Μη σημαντική Συμπεριφορά - Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μια σειρά συμπεριφορών που σχετίζονται με διάφορες μορφές πολιτικής, θρησκευτικής ή κοινοτικής εμπλοκής, οι οποίες χαρακτηρίζονται από ειρηνικές ενέργειες και δημοκρατικά μέσα έκφρασης.
- Ανησυχητική Συμπεριφορά - Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει συμπεριφορές που δείχνουν κάτι αρνητικό, συμπεριλαμβανομένων συμπεριφορών που δείχνουν μια αυξανόμενη ταύτιση με μια αιτία ή ιδεολογία (που προκύπτει από ζητήματα γύρω από την αυτοεκτίμηση ενός ατόμου) που οδηγούν σε σημαντικές αλλαγές συμπεριφοράς.
- Προβληματική Συμπεριφορά - Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει συμπεριφορές που μπορούν να συσχετιστούν με την αρχή της ριζοσπαστικής πορείας ενός ατόμου. Χαρακτηρίζεται από οξεία δυσπιστία για τον έξω κόσμο και από μια αίσθηση υπεροχής των απόψεων ενός ατόμου που νομιμοποιούν τη χρήση βίας για την επίτευξη των στόχων του ή για την προώθηση του σκοπού του.
- Ανησυχητική συμπεριφορά - Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει ένα σύνολο συμπεριφορών που πιστοποιούν μια αποκλειστική και σχεταριστική πίστη σε μια ιδεολογία ή μια αιτία, οι οποίες οδηγούν το άτομο να αντιληφθεί τη βία ως το μόνο νόμιμο και έγκυρο μέσο δράσης.

Προσπαθήστε να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις για καθεμία από τις τέσσερις ενότητες βαρόμετρου:

- Έχετε κάποια εμπειρία με συμπεριφορές από αυτήν την κατηγορία;
- Σε ποιο βαθμό μπορεί να αντιδράσει ένας δάσκαλος ή ο εργαζόμενος πρώτης γραμμής κατά την καταγραφή μιας τέτοιας συμπεριφοράς;

- Ποιος τύπος συμπεριφοράς απαιτεί την άμεση δράση του εργαζομένου πρώτης γραμμής;

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 11 ↑

↓ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 12 ↓

Το Πανεπιστήμιο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και εφαρμογές για γονείς και εργαζόμενους πρώτης γραμμής

Πιστεύετε ότι σαν γονέας είστε μοντέρνος; Πιστεύετε ότι γνωρίζετε καλύτερα τον κόσμο των κοινωνικών μέσων και των εφαρμογών από τους εφήβους; Ήρθε η ώρα να δοκιμάσετε τις γνώσεις σας. Διαβάστε το πιο κάτω κείμενο και ανιχνεύστε τι γνωρίζετε ήδη και τι είναι νέο για εσάς;

Δείτε αυτό το σύντομο βίντεο αρχικά.²

Βίντεο: How to understand the apps our teenagers are using in 2019

https://www.youtube.com/watch?v=hbQPWKH_8uU

Οι εφαρμογές κοινωνικών μέσω δικτύωσης επιτρέπουν στους νέους να τα κάνουν όλα – να γράφουν, να συνομιλούν, να συναντούν άλλους, να μοιράζονται φωτογραφίες ή βίντεο -. Αυτά συχνά δεν είναι ανιχνεύσιμα από τους γονείς και τους δασκάλους. Ας δούμε κάποιες εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης και ιστοσελίδες που χρησιμοποιούν οι νέοι σήμερα.

Είναι επίσημο: το Facebook δεν είναι στη μόδα πια. Αν και ορισμένοι ακόμα το χρησιμοποιούν, οι νέοι προτιμούν να χρησιμοποιούν μια ποικιλία εφαρμογών για να επιμεληθούν και να εμπλουτίσουν την ζωή τους. Παρόλο που εφαρμογές όπως το Instagram, το Snapchat και το Twitter έχουν εγκαθιδρυθεί, οι έφηβοι λατρεύουν να δοκιμάζουν νέες εφαρμογές που ακούνε από φίλους, διαφημίσεις ή είναι δημοφιλείς στο app store.

Είναι δύσκολο για τους γονείς και τους δασκάλους να παρακολουθούν την δραστηριότητα των παιδιών τους. Δεν χρειάζεται να γνωρίζετε όλα τα χαρακτηριστικά όλων των εφαρμογών και ιστοσελίδων ή τους όρους που είναι στη μόδα (γιατί απλά σύντομα δεν θα είναι). Γνωρίζοντας τα βασικά όμως –τι είναι, γιατί είναι δημοφιλή και ποια προβλήματα μπορούν να εμφανιστούν όταν δεν χρησιμοποιούνται υπεύθυνα-, μπορεί να κάνει τη διαφορά μεταξύ μιας θετικής και μιας αρνητικής εμπειρίας για το παιδί σας.

Πιο κάτω παρουσιάζεται μια σειρά από τους πιο δημοφιλείς τύπους εφαρμογών και ιστοσελίδων για τους εφήβους: εφαρμογές γραπτής επικοινωνίας (texting), microblogging, ζωντανής ροής (live-streaming), αυτό-καταστρεφόμενου περιεχομένου (self-destructing/secret) και συνομιλίας/γνωριμιών/συναντήσεων (chatting/meeting/dating). Όσο περισσότερα γνωρίζετε για

---

² Τα βίντεο σε αυτό το εγχειρίδιο είναι στα Αγγλικά επειδή το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προετοιμάστηκε και δοκιμάστηκε σε μια ομάδα συμμετεχόντων από διάφορες χώρες. Αν δε προτιμάτε τα αγγλικά, μπορείτε να βρείτε παρόμοιο βίντεο στην γλώσσα σας. Εναλλακτικά, μπορείτε να ενεργοποιήσετε τους υπότιτλους στο YouTube, επιλέγοντας την «Αυτόματη μετάφραση» στη γλώσσα που επιθυμείτε. Ωστόσο, αυτή η μετάφραση πιθανόν να έχει ατέλειες.

τη κάθε κατηγορία, τόσο καλύτερα θα μπορείτε να επικοινωνείτε με το παιδί σας για ασφαλέστερες επιλογές.

Ποια είναι η ουσία για αυτά τα εργαλεία; Αν οι έφηβοι τα χρησιμοποιούν κατάλληλα και με λίγη γονική καθοδήγηση, είναι μάλλον ασφαλή. Επομένως, συλλέξτε πληροφορίες για το ποιες εφαρμογές χρησιμοποιεί το παιδί σας και κάντε μια επισκόπηση καλών πρακτικών.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (TEXTING)

Το **GroupMe** είναι μια δωρεάν εφαρμογή με περιορισμούς άμεσων και ομαδικών μηνυμάτων. Οι χρήστες μπορούν να στείλουν φωτογραφίες, βίντεο και συνδέσμους ημερολογίου.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Είναι για μεγαλύτερους εφήβους. Τα ενσωματωμένα GIFs και emojis περιέχουν κάποιο περιεχόμενο για ενήλικες, όπως η κατανάλωση αλκοόλ και το σεξ. Οι νέοι είναι συνεχώς συνδεδεμένοι. Η αποστολή μηνυμάτων και περιεχομένου γίνεται δωρεάν και χωρίς περιορισμούς, κάτι που σημαίνει ότι σπάνια θα αφήσουν το τηλέφωνό τους.

Το **Kik Messenger** είναι μια εφαρμογή που επιτρέπει να παιδιά να αποστέλλουν μηνύματα δωρεάν. Είναι γρήγορο και δεν έχει περιορισμούς στο αριθμό μηνυμάτων ή χαρακτήρων, ούτε χρεώσεις για τις βασικές λειτουργίες. Επειδή είναι εφαρμογή, τα μηνύματα δεν φαίνονται στην υπηρεσία μηνυμάτων στο τηλέφωνο του παιδιού σας και δεν χρεώνονται (εκτός από τις σταθερές χρεώσεις δεδομένων).

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Ο άγνωστος κίνδυνος είναι πρόβλημα. Το Kik επιτρέπει την επικοινωνία μεταξύ αγνώστων που μοιράζονται το όνομα χρήστη. Η εφαρμογή φαίνεται να έχει χρησιμοποιηθεί για μεγάλης εμβέλειας εγκλήματα, συμπεριλαμβανομένης της δολοφονίας ενός 13χρονου κοριτσιού και μιας υπόθεσης παιδικής πορνογραφίας. Είναι γεμάτο με κρυμμένο μάρκετινγκ. Το Kik ειδικεύεται στις συζητήσεις μεταξύ μαρκών/επωνυμιών και χρηστών. Προσφέρει επίσης άλλες ειδικά σχεδιασμένες εφαρμογές (προσβάσιμες μόνο από την κύρια εφαρμογή), πολλές από τις οποίες προσφέρουν προϊόντα για πώληση.

Το **WhatsApp** επιτρέπει στους χρήστες να στέλνουν γραπτά μηνύματα, μηνύματα ήχου, φωτογραφίες και βίντεο σε ένα ή περισσότερους ανθρώπους χωρίς περιορισμούς ή χρεώσεις.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Διατίθεται για άτομα από 16 χρονών και άνω. Ωστόσο, πολλοί νεότεροι εξακολουθούν να χρησιμοποιούν την εφαρμογή, παρόλο που το όριο ηλικίας έχει καθοριστεί από το WhatsApp. Μετά την εγγραφή, η εφαρμογή εντάσσει αυτόματα όλα τα άτομα που βρίσκονται στην λίστα επαφών του ατόμου και χρησιμοποιούν την εφαρμογή. Επίσης, ενθαρρύνει τον χρήστη να καλέσει φίλους που δεν έχουν εγγραφεί ακόμα.

Το **Discord** ξεκίνησε ως ένας χώρος για τους λάτρεις των ηλεκτρονικών παιχνιδιών για να συνομιλούν ενώ παίζουν βιντεοπαιχνίδια, αλλά έχει εξελιχθεί σε μεγαλύτερη πλατφόρμα όπου

οι χρήστες μπορούν να ανταλλάζουν γραπτά μηνύματα, ηχητικές συνομιλίες και βίντεο για να συζητήσουν διάφορα θέματα.

Τι χρειάζεται να γνωρίζουν οι γονείς

Υπάρχουν δημόσιες και ιδιωτικές ομάδες συζήτησης. Οι έφηβοι μπορούν να λάβουν μέρος σε δημόσιες ομάδες, να ζητήσουν να συμμετάσχουν σε ιδιωτικές ομάδες ή να ξεκινήσουν τη δική τους. Η ασφαλέστερη επιλογή είναι να συμμετέχουν σε μια ιδιωτική ομάδα με άτομα που γνωρίζουν στην πραγματική ζωή.

Κάποιες είναι NSFW (not safe for work – περιέχουν ακατάλληλο περιεχόμενο) και άλλες είναι γεμάτες μίσος και εχθρότητα. Υπάρχουν πολλές ομάδες που προορίζονται μόνο για ενήλικες και μερικές είναι εντελώς ήσυχες και εποπτεύονται σωστά. Εάν το παιδί σας συμμετέχει σε μια από τις τελευταίες αναφερόμενες ομάδες, τότε ο κίνδυνος είναι πολύ χαμηλότερος.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΝΤΕΟ

Το **Instagram** επιτρέπει στους χρήστες να τραβούν, να επεξεργάζονται και να μοιράζονται φωτογραφίες και βίντεο 15 δευτερολέπτων, είτε δημόσια είτε μέσα σε ένα ιδιωτικό δίκτυο. Περιέχει τα πιο δημοφιλή χαρακτηριστικά των κοινωνικών μέσων δικτύωσης: κοινοποιήσεις, προβολή και σχολιασμών φωτογραφιών. Επίσης, επιτρέπει την εφαρμογή διασκεδαστικών φίλτρων και εφέ στις φωτογραφίες, κάνοντάς τις να φαίνονται πιο ποιοτικές και καλλιτεχνικές.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Οι έφηβοι αναζητούν τα «likes». Όπως γίνεται και με το facebook, οι έφηβοι μετρούν την επιτυχία των φωτογραφιών τους –ακόμα και της προσωπικής τους αξίας- με τον αριθμό των «likes» ή των σχολίων που λαμβάνουν. Η ανάρτηση μιας φωτογραφίας ή ενός βίντεο μπορεί να είναι προβληματική, αν έχει ως στόχο την επικύρωση της δημοτικότητάς τους.

Οι φωτογραφίες και τα βίντεο που κοινοποιούνται στο Instagram αναρτούνται δημόσια, εκτός αν ρυθμιστούν οι επιλογές απορρήτου. Τα hashtags και οι πληροφορίες τοποθεσίας μπορούν να κάνουν τις φωτογραφίες ακόμα πιο δημοφιλείς και ορατές σε ομάδες πέραν του δικτύου «φίλων» του εφήβου, εάν ο λογαριασμός είναι δημόσιος.

Τα παιδιά μπορούν να στέλνουν ιδιωτικά μηνύματα. Το Instagram Direct είναι σαν να στέλνετε μήνυμα με φωτογραφίες ή βίντεο και μπορείτε να το κάνετε με μέχρι 15 φίλους. Αυτές οι εικόνες δεν εμφανίζονται δημόσια. Έστω και αν δεν υπάρχει κάτι κακό με τις ομαδικές συνομιλίες, οι νέοι είναι πιο πιθανό να μοιράζονται ακατάλληλο περιεχόμενο στους πιο κλειστούς τους κύκλους.

Το **Tik Tok** (Real Short Videos) είναι ένα κοινωνικό δίκτυο κοινοποίησης βίντεο μικρής διάρκειας, με περιεχόμενο συνήθως μουσικό (οι έφηβοι συγχρονίζουν τα χείλη τους με ένα διάσημο τραγούδι ή τραγουδούν δικά τους και άλλα τραγούδια). Οι χρήστες μπορούν να κοινοποιήσουν περιεχόμενο δημόσια ή μέσα στο κλειστό δίκτυο φίλων τους.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Τα τραγούδια και τα βίντεο περιέχουν άφθονο περιεχόμενο. Επειδή η πλατφόρμα περιέχει μουσικό περιεχόμενο και ένα συνδυασμό εφήβων και ενηλίκων, οι βρισιές και το σεξουαλικό περιεχόμενο είναι συνηθισμένα.

Συχνά υπάρχουν ανατριχιαστικά σχόλια. Αν και αρκετά σχόλια είναι ευγενικά, πολλά αναφέρονται στο σώμα του εφήβου με σεξουαλικά υπονοούμενα. Το γεγονός ότι οι χρήστες είναι από παιδιά 13 χρονών μέχρι ενήλικες είναι τρομακτικό.

Η απόκτηση φίλων και οπαδών (fans & followers) είναι σημαντική για τους χρήστες. Οι έφηβοι θέλουν ένα δημόσιο προφίλ με απήχηση και αποδοχή από το κοινό, ενώ πολλοί είναι αποφασισμένοι να κάνουν ασυνήθιστες ενέργειες για να πάρουν περισσότερους οπαδούς (followers) και «likes» για τα βίντεο τους.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ MICROBLOGGING

Το **Tumblr** είναι κάτι μεταξύ του blog και του Twitter: πρόκειται για ένα λεύκωμα με συνεχές περιεχόμενο από κείμενα, φωτογραφίες, βίντεο και ηχητικά μηνύματα. Οι χρήστες δημιουργούν και 'ακολουθούν' σύντομα blogs, τα οποία είναι διαθέσιμα για προβολή από όλους τους χρήστες (αν δημοσιοποιηθούν). Πολλοί έφηβοι έχουν tumblogs (blogs στο Tumblr) είτε για προσωπική τους χρήση, είτε για να μοιράζονται εικόνες, βίντεο, μουσική και άλλο διασκεδαστικό περιεχόμενο με τους φίλους τους.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Είναι εύκολο να αποκτήσουν πρόσβαση σε πορνογραφικό υλικό. Αυτός ο ιστότοπος είναι μοντέρνος και δημιουργικός, αλλά μερικές φορές τρομακτικός. Οι εικόνες και τα βίντεο πορνογραφικού περιεχομένου, οι απεικονίσεις βίας, η χρήση ναρκωτικών και η προσβλητική γλώσσα δεν είναι δύσκολα αναζητήσιμα.

Η προστασία της ιδιωτικής ζωής είναι εφικτή αλλά πολύπλοκη. Το πρώτο προφίλ που δημιουργεί κάποιος χρήστης είναι δημόσιο και ορατό από οποιονδήποτε στο διαδίκτυο. Οι χρήστες που επιθυμούν πλήρη ιδιωτικότητα πρέπει να δημιουργήσουν ένα δεύτερο προφίλ, το οποίο μπορούν προστατεύσουν με κωδικό πρόσβασης.

Οι αναρτήσεις αντιγράφονται και κοινοποιούνται συχνά. Το reblogging στο Tumblr είναι παρόμοιο με το re-tweeting: μια ανάρτηση κοινοποιείται από το ένα blog στο άλλο. Πολλοί έφηβοι αρέσκονται και επιθυμούν στο να επανακοινοποιούνται (reblogged) οι αναρτήσεις τους.

Το **Twitter** είναι ένα εργαλείο microblogging το οποίο επιτρέπει στο χρήστη να αναρτάει σύντομα κείμενα (280 χαρακτήρων) που ονομάζονται "tweets", ή και να ακολουθεί τις δραστηριότητες άλλων χρηστών. Δεν είναι μόνο για ενήλικες. Οι έφηβοι επίσης το χρησιμοποιούν, για να μοιράζονται ενδιαφέρον νέα και να παρακολουθούν άλλα "tweets" και διασημότητες.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Τα δημόσια "tweets" είναι μια νέα τάση για τους εφήβους. Παρόλο που υπάρχει η επιλογή για ιδιωτική ανάρτηση των "tweets", οι περισσότεροι έφηβοι προτιμούν να έχουν δημόσιους λογαριασμούς. Μιλήστε στα παιδιά σας για το τι αναρτούν και πως μια ανάρτηση μπορεί να διαδοθεί εύκολα και γρήγορα.

Οι ενημερώσεις εμφανίζονται αμέσως. Έστω και αν μπορείτε να διαγράψετε τα "tweets" σας, οι 'φίλοι' (followers) σας μπορούν να διαβάσουν την ανάρτηση μέχρι αυτή να διαγραφεί. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μπελάδες, αν κάποιος δημοσιεύσει κάτι εν βρασμό ψυχής.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΖΩΝΤΑΝΗΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ (LIVE-STREAMING) ΒΙΝΤΕΟ

Το **Houseparty** (Group Video Chat) είναι μια εφαρμογή που επιτρέπει στους έφηβους να συνδέονται και να επικοινωνούν ζωντανά μέσω βίντεο. Δύο μέχρι οκτώ άτομα μπορούν να βρίσκονται στην ίδια συνομιλία την ίδια στιγμή. Αν κάποιος άγνωστος που δεν ανήκει στον κύκλο τους μπει στη συνομιλία, τότε οι υπόλοιποι λαμβάνουν ειδοποίηση και μπορούν να αποχωρήσουν από την ομάδα. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα να 'κλειδωθεί' η συνομιλία έτσι ώστε κανένας άλλος να μην μπορεί να συμμετάσχει.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Οι χρήστες μπορούν να φωτογραφίσουν την οθόνη τους κατά τη διάρκεια της συνομιλίας. Οι έφηβοι πιθανόν να νομίζουν ότι, αυτά που συμβαίνουν σε μια συνομιλία παραμένουν στη συνομιλία. Αλλά αυτό δεν ισχύει απαραίτητα. Είναι εύκολο για κάποιον να πάρει στιγμιότυπα από την συνομιλία και να τα μοιραστεί με οποιονδήποτε άλλο.

Δεν υπάρχει ιδιαίτερος έλεγχος. Μέρος της διασκέδασης των ζωντανών βίντεο είναι ότι κατά τη διάρκεια μπορεί να συμβεί οτιδήποτε. Αυτό όμως μπορεί να είναι και πρόβλημα. Αντίθετα με τις στατικές αναρτήσεις (φωτογραφίες, κείμενα) που μπορούν να ελεγχθούν, τα ζωντανά βίντεο είναι αυθόρμητα, άρα και αδύνατο να προβλέψει κανείς τι μπορεί να δουν τα παιδιά. Ειδικότερα αν βρίσκονται σε συνομιλία με άτομα που δεν γνωρίζουν.

Το **Live.me** (Live Video Streaming) επιτρέπει στα παιδιά να μεταδίδουν ζωντανά βίντεο και να παρακολουθούν άλλους, κερδίζοντας νομίσματα από τους θαυμαστές τους (followers). Μπορούν να αλληλοεπιδρούν ζωντανά με άλλους χρήστες χωρίς κάποιο έλεγχο για το ποιος παρακολουθεί τα ζωντανά βίντεο τους.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Είναι συνδεδεμένο με το Tik Tok, και το musical.ly. Εξαιτίας της δημοσιότητάς τους, πολλά παιδιά που χρησιμοποιούν τη μία εφαρμογή είναι πιθανόν να χρησιμοποιούν και την άλλη επίσης.

Τα παιδιά μπορούν εύκολα να δουν ακατάλληλο περιεχόμενο. Κατά την ανασκόπησή μας, είδαμε χρήστες να κάνουν ρατσιστικά σχόλια, δυσφημίσεις, νέους με πολύ λίγα ρούχα, έφηβους να απαντούν ερωτήσεις σεξουαλικού περιεχομένου και άλλα.

Τα επιθετικά σχόλια είναι μια βασική ανησυχία. Επειδή ο καθένας μπορεί να επικοινωνεί με τους χρήστες, υπάρχει η πιθανότητα κάποιος να ζητήσει σεξουαλικό περιεχόμενο ή να επικοινωνήσει μαζί τους μέσω άλλων κοινωνικών μέσων και να τους στείλει φωτογραφίες ή μηνύματα.

Το **YouNow** (Broadcast, Chat, and Watch Live Video) είναι μια εφαρμογή που επιτρέπει στα παιδιά να μεταδώσουν και να παρακολουθήσουν ζωντανά βίντεο. Ενώ παρακολουθούν μπορούν να σχολιάσουν ή να αγοράσουν χρυσές ράβδους για να δώσουν σε άλλους. Ο απώτερος στόχος είναι να κερδίσει κανείς όσο περισσότερους θεατές και οπαδούς μπορεί, να ξεκινήσει μια νέα τάση και να μεγαλώσει τον όγκο των θαυμαστών του.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Τα παιδιά μπορεί να πάρουν κακές αποφάσεις για να κερδίσουν δημοτικότητα. Επειδή είναι ζωντανά βίντεο, τα παιδιά μπορεί να πουν ή να κάνουν οτιδήποτε θα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των θεατών σε πραγματικό χρόνο. Παρόλο που φαίνεται να υπάρχει κάποιος έλεγχος για αμφίβολο περιεχόμενο, υπάρχουν πολλά ακατάλληλα σχόλια και κοινοποιήσεις των προσωπικών πληροφοριών με ανώνυμους χρήστες.

Οι έφηβοι μπορεί να μοιράζονται προσωπικές πληροφορίες και μερικές φορές αυτό γίνεται κατά λάθος. Πολλοί μεταδίδουν συχνά από τα υπνοδωμάτιά τους, στα οποία φαίνονται διάφορα προσωπικά αντικείμενα ενώ μερικές φορές μοιράζονται τον αριθμό του τηλεφώνου και το email τους με τους θεατές, χωρίς να γνωρίζουν ποιος πραγματικά τους παρακολουθεί.

Είναι τρομαχτικό. Οι έφηβοι μεταδίδουν και τον εαυτό τους όταν κοιμούνται, κάτι που δείχνει την επιθυμία να μοιραστούν όλες τις πτυχές της ζωής τους, ακόμη και τις προσωπικές τους στιγμές, δημόσια - και ενδεχομένως και με αγνώστους.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΑΥΤΟΚΑΤΑΣΤΕΦΟΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Το Snarchat είναι μια εφαρμογή ανταλλαγής μηνυμάτων που επιτρέπει στο χρήστη να θέσει χρονικό περιορισμό στις φωτογραφίες και τα βίντεο που στέλνει πριν αυτά να εξαφανιστούν. Πολλοί νέοι χρησιμοποιούν την εφαρμογή για να μοιράζονται ανόητες ή ντροπιαστικές φωτογραφίες χωρίς το ρίσκο να χρησιμοποιηθούν δημόσια. Ωστόσο, υπάρχουν πολλές ευκαιρίες να χρησιμοποιηθούν με άλλους τρόπους.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Το γεγονός ότι τα 'snar chats' εξαφανίζονται είναι μύθος. Τα δεδομένα είναι δεδομένα: όποτε αποστέλνεται μια φωτογραφία, δεν εξαφανίζεται ποτέ στην πραγματικότητα (Για παράδειγμα, ο χρήστης που βλέπει τη εικόνα μπορεί τη φωτογραφήσει ή να κάνει μια λήψη του στιγμιότυπου πριν αυτή 'εξαφανιστεί'). Επίσης, τα 'snar chats' μπορεί ακόμη και να ανακτηθούν. Μετά από μια μεγάλη παράνομη πρόσβαση (hack) τον Δεκέμβριο του 2013 και μια διευθέτηση με την Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου (Federal Trade Commission), το Snarchat αποσαφήνισε την πολιτική απορρήτου της. Όμως, οι έφηβοι πρέπει να παραμείνουν επιφυλακτικοί.

Μπορεί να κάνει τα μηνύματα σεξουαλικού περιεχομένου να φαίνονται αθώα. Η αποστολή μηνυμάτων φαινομενικά χωρίς κάποιο κίνδυνο, μπορεί να ενθαρρύνει τους χρήστες να μοιράζονται φωτογραφίες με σεξουαλικό περιεχόμενο.

Υπάρχει αρκετό αβέβαιο περιεχόμενο. Το Snarchat's Discover προσφέρει στο χρήστη μια μεγάλη συλλογή από άρθρα, βίντεο, περιοδικά, δίκτυα τηλεοπτικών καναλιών και διαδικτυακές πηγές κυρίως για την ποπ κουλτούρα και με διασημότητες. Ένας χαρακτηριστικός τίτλος είναι: "Τι κάνει το σεξ στον εγκέφαλό σας".

Το **Whisper** είναι μια κοινωνική εφαρμογή που επιτρέπει στους χρήστες να αναρτούν οτιδήποτε περάσει από το μυαλό τους, συνοδευόμενο με μια εικόνα. Με όλα τα συναισθήματα που διαπερνούν τους έφηβους, τα ανώνυμα μέρη τους δίνουν την ελευθερία να μοιραστούν τα αισθήματά τους χωρίς το φόβο να κατακριθούν.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Οι ψίθυροι (whispers) είναι συνήθως σεξουαλικοί εκ φύσεως. Πολλοί χρήστες χρησιμοποιούν την εφαρμογή για να κάνουν γνωριμίες με άλλους στη περιοχή τους, ενώ άλλοι κοινοποιούν τις «εξομολογήσεις» και τις επιθυμίες τους. Πολλές σχεδόν γυμνές φωτογραφίες συνοδεύουν αυτά τα μυστικά.

Το περιεχόμενο μπορεί να είναι σκοτεινό. Οι άνθρωποι πολλές φορές δεν εξομολογούνται ηλιοβασιλέματα και ουράνια τόξα. Οι ψίθυροι (whispers) περιλαμβάνουν θέματα ανασφάλειας, κατάθλιψης, κατάχρησης ουσιών και ψέματα που είπαν στους δασκάλους ή εργοδότες τους.

Παρόλο που προσφέρεται η ανωνυμία στην αρχή, μπορεί να μην συνεχιστεί αυτό στη πορεία. Η εφαρμογή ενθαρρύνει το χρήστη να ανταλλάξει πληροφορίες στο μέρος γνωριμιών της εφαρμογής (Meet Up).

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ, ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ, ΚΑΙ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

Monkey - Have Fun Chats. Αν θυμάστε το Chatroulette, όπου οι χρήστες αντιστοιχούνταν τυχαία με αγνώστους για μια συνομιλία μέσω βίντεο, αυτή είναι η σύγχρονη έκδοση. Χρησιμοποιώντας το Snarchat για να συνδεθούν, οι χρήστες έχουν 10 δευτερόλεπτα για ζωντανή συνομιλία μέσω βίντεο με αγνώστους.

Τι χρειάζεται να γνωρίζουν οι γονείς

Πολλοί έφηβοι το χρησιμοποιούν. Λόγω της σύνδεσης με το Snarchat, πολλοί έφηβοι είναι πάντα διαθέσιμοι για μια γρήγορη συνομιλία - κάτι που συχνά οδηγεί στη σύνδεση μέσω του Snarchat και στη συνέχιση της συνομιλίας μέσω αυτής της πλατφόρμας.

Οι έφηβοι μπορούν να αποδεχτούν ή να απορρίψουν μια συνομιλία. Πριν ξεκινήσουν μια συνομιλία, οι χρήστες ενημερώνονται για την ηλικία, το φύλο και την τοποθεσία του αγνώστου και μπορούν να επιλέξουν εάν θα ήθελαν να γίνει η αντιστοιχία όχι.

MeetMe (Chat and Meet New People): Το όνομα τα λέει όλα. Παρόλο που δεν διαφημίζεται σαν εφαρμογή γνωριμιών, το MeetMe διαθέτει τη λειτουργία "Match" (Ταίριασμα), όπου οι χρήστες μπορούν εκφράσουν κρυφά το θαυμασμό τους για άλλους. Ο μεγάλος όγκος χρηστών της εφαρμογής σημαίνει γρήγορη έναρξη συνομιλιών και άρα εγγυημένη προσοχή του χρήστη από άλλους.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Είναι ένα ανοικτό δίκτυο. Οι χρήστες μπορούν να συνομιλήσουν με οποιονδήποτε βρίσκεται στο διαδίκτυο ή να ψάξουν αυτούς που βρίσκονται σε κοντινή περιοχή, ανοίγοντας έτσι τη πόρτα σε ενδεχόμενους κινδύνους.

Ζητούνται πολλές προσωπικές πληροφορίες κατά την εγγραφή: όνομα, επίθετο, ηλικία, ταχυδρομικός κώδικας. Εναλλακτικά, μπορεί να συνδεθεί κανείς μέσω του λογαριασμού του στο facebook. Η εφαρμογή ζητά επίσης την έγκριση για να χρησιμοποιήσει της υπηρεσίες τοποθεσίας του τηλεφώνου, που σημαίνει ότι μπορεί να προτείνει κοντινούς χρήστες, όπου και αν μετακινηθεί ο έφηβος.

Το **Omegele** είναι ένας ιστότοπος συνομιλίας που συνδέει δύο αγνώστους μεταξύ τους και τους επιτρέπει να επιλέξουν να έχουν γραπτή συνομιλία ή συνομιλία μέσω βίντεο. Το να παραμένεις ανώνυμος μπορεί να είναι πολύ ελκυστικό για τους εφήβους και το Omegele παρέχει έναν απλό τρόπο με τον οποίο αντιστοιχεί τα άτομα. Τα κουτιά ενδιαφερόντων επιτρέπουν στους χρήστες να βρουν άτομα με παρόμοια ενδιαφέροντα.

Τι χρειάζεται να γνωρίζουν οι γονείς

Οι χρήστες συνδυάζονται με αγνώστους. Αυτή είναι η όλη υπόθεση της εφαρμογής. Και δεν απαιτείται εγγραφή.

Αυτός δεν είναι ένας ιστότοπος για παιδιά και εφήβους. Το Omegele είναι γεμάτο με ανθρώπους που αναζητούν σεξουαλικές συζητήσεις. Κάποιοι προτιμούν να το κάνουν ζωντανά επίσης. Άλλοι το κάνουν ζωντανά και άλλοι προσφέρουν συνδέσμους για ιστοσελίδες ενηλίκων.

Η γλώσσα αποτελεί ένα μεγάλο θέμα. Καθώς οι συνομιλίες είναι ανώνυμες, συχνά είναι πολύ πιο αναμφίβολες παρά άλλες συνομιλίες όπου οι χρήστες γνωρίζονται μεταξύ τους.

Το **Yubo** (formerly Yellow - Make new friends) είναι μια εφαρμογή η οποία συχνά ονομάζεται το 'Tinder για τους νέους', επειδή επιτρέπει στους χρήστες να σύρουν προς τα δεξιά ή αριστερά για να αποδεχτούν ή να απορρίψουν άλλους χρήστες. Αν δύο χρήστες αποδεχτούν ο ένας τον άλλο, μπορούν να συνομιλήσουν και να συνδεθούν μέσω Snapchat ή Instagram.

Τι χρειάζεται να γνωρίζουν οι γονείς

Είναι εύκολο να πεις ψέματα για την ηλικία σου. Ακόμα κι αν προσπαθήσετε να εισαγάγετε μια ημερομηνία γέννησης που υποδηλώνει ότι είστε κάτω των 13 ετών, η εφαρμογή έχει προεπιλεγμένες ρυθμίσεις για να ορίσει μια αποδεκτή ηλικία, ώστε να μπορείτε να δημιουργήσετε έναν λογαριασμό ούτως ή άλλως.

Πρέπει να κοινοποιήσετε την τοποθεσία σας και άλλα προσωπικά στοιχεία. Για να λειτουργήσει η εφαρμογή, πρέπει να την αφήσετε να σας κάνει «geotag». Επίσης, δεν υπάρχουν ιδιωτικά προφίλ, επομένως η μόνη επιλογή είναι να επιτρέψετε σε οποιονδήποτε να σας βρει.

Ενθαρρύνει την επαφή με αγνώστους. Όπως και με τον Tinder, το βασικό ζήτημα είναι η συνάντηση ανθρώπων μεταξύ τους. Η διαφορά με το Yellow είναι ότι μερικές φορές μπορεί να καταλήξεις να ανταλλάξεις μεταξύ διαφορετικών μεσών κοινωνικής δικτύωσης για να συνδεθείς εκεί. Ακόμα κι αν δεν υπάρχει επαφή εκτός σύνδεσης, ωστόσο, χωρίς την επαλήθευση της ηλικίας, οι έφηβοι συνδέονται με ανθρώπους που δεν γνωρίζουν ότι μπορεί να είναι πολύ μεγαλύτεροι.

Το **Amino** (Communities, Chat, Forums, and Groups) είναι μια εφαρμογή που επιτρέπει στους χρήστες να έρθουν σε επαφή με άλλους με τα ίδια ενδιαφέροντα. Οι έφηβοι μπορεί να συμμετέχουν σε ομάδες –ή να τις δημιουργήσουν- και να αναρτούν υλικό μέσα σε αυτές, να ακολουθούν άλλους χρήστες και να συνομιλούν μαζί τους μέσω γραπτών και ηχητικών μηνυμάτων ή βίντεο.

Τι χρειάζεται να ξέρουν οι γονείς

Η επαφή με αγνώστους είναι μέρος της εμπειρίας. Παρόλο που είναι ωραίο το αίσθημα του ανήκειν σε μια ομάδα με τα ίδια ενδιαφέροντα, η συνύπαρξη παιδιών και ενηλίκων σε μια ποικιλία θεμάτων ενέχει κινδύνους. Επίσης, παρόλο που η δραστηριότητα γίνεται σε μια κλειστή ομάδα, τα υλικό αναρτιέται δημόσια και άλλοι χρήστες μπορούν να το ψάξουν. Βεβαιωθείτε ότι η τοποθεσία του παιδιού σας δεν αποκαλύπτεται στο προφίλ του.

Το περιεχόμενο για ενήλικες και ο εκφοβισμός είναι σύνηθες. Από την στιγμή που κάθε κοινότητα κάνει τους δικούς της κανόνες, η γλώσσα που χρησιμοποιείται, οι σεξουαλικές προτιμήσεις και το επίπεδο βίας είναι μέρος και επιλογή κάποιων ομάδων. Το τι θα δει το παιδί σας, ποιους θα γνωρίσει και τι αναρτούν αυτά τα άτομα καθορίζεται από τις ομάδες που συμμετέχουν, αφού κάποιες είναι αρκετά φιλικές και άλλες σίγουρα καθόλου κατάλληλες.

Η εφαρμογή δεν έχει δημιουργηθεί σκεπτόμενη τα παιδιά. Για αυτό το λόγο, δεν έχει τα ίδια επίπεδα ασφάλειας και απορρήτου όπως άλλες εφαρμογές που δημιουργήθηκαν για παιδιά.

↑ ΤΕΛΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 12 ↑

Σας ευχαριστούμε που ολοκληρώσατε το εκπαιδευτικό μας πρόγραμμα. Ταυτόχρονα, σας συγχαίρουμε για την επιτυχία σας. Οι γνώσεις και οι δεξιότητές σας για την πρόληψη της

ριζοσπαστικοποίησης είναι πλέον σε πολύ καλό επίπεδο. Αν έχετε μελετήσει προσεκτικά το πρόγραμμα, είναι εξαιρετικές. Συγχαρητήρια!

THE HYPER

How Young People are Engaged by Radicals

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2018-3-DE04-KA205-017197